UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY
MAY 4 1921

AMERIKOS LIETUVIS

LITHUANIAN AMERICAN

Published and distributed under permit (No. 672) authorized by the Act of October 6, 1917, on filed at the Post Office of Worcester, Mass.
By order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General.

No.17 Vol. IX. PHONE PARK 6407. WORCESTER, MASS., 28d. Balandžio (April), 1921 m. KAINA 5 CENTAI. 9 Metai

VILNIUS IR KLAIPĖDA TURI PRIKLAUSYTI LIETUVIŲ TAUTAI, TAIP PAREIŠKĖS FRANCIJOS PREMJERAS BRIANDAS.

Bendros politikos ir taktikos su Lenkija. Derybos Briuselyje. Ukrainiečiai kyla prieš sovietų valdžią. Netvarka ant Rusijos gelžkelių. Krasinas aplankys Kanadą. Suvienytose Valstijose yra13,703,987 svetur gimę žmonės. Susisiekimas su Rusija paštu. W.D.Haywood Rusijoj.

VILNIUS PASILIEKA LIETUVIAMS?

Berlynas. — Lenkų spauda pilna pranešimų apie tai, buk Anglija ir Francija nutarusios grąžinti Vilnių lietuvių tautai.

VILNIUS TURI PRIKLAUSYTI LIETUVAI.

Paryžius. — Francuzų ministerių pirmininkas Briandas pranešė lietuvių atstovui Francijoje, jog jis stovi už tai, kad miestai Vilnius ir Klaipėda priklausytų Lietuvai.

BENDROS POLITIKOS IR TAKTIKOS DĖSNIAI SU LENKIJA.

Bausmės dovanojimas kaikuriems nubaustiems peoviakams (P.O.W.). Antrosios Amerikos Lietuvių Paskolos sumanymas yra priimtas Ministerių Kabinete, greitai svarstys St. Seimas.

"Balandžio 20 dieną Užsienio Reikalų Ministeris Puryckis turėjo kalbą Seime: Briuselyje prasidėjo pirmos Lietuvių lenkų derybos, Tautų Sąjungai pirmininkaujant. Mes nepriimsime nė unijos, nė federacijos, nė militarinių konvencijų. Musų Valdžios politinė linija tose derybose tokia:

1) Lenkijos nepulsime,

2) galime duoti Lenkijai laisvą trazitą gelžkeliais ir Nemunu,

3) draugiškai su Pabaltijos Valstybėmis palaikyti bendrus ekonominius ir politinius santikius ir su lenkais,

4) Lietuvos Rytams duoti autonomiją,

5) Rytų Lietuva įsitikinus, jog Vilnius politiniai tur but surištas su Vakarine Lietuva.

Politinė taktika Lietuvos Valdžios tokia: griežto susirėmimo su lenkais vengiame, bet puolant ginsimės, laikysimės sutarties ir pažymėtos demarkacijos (linijų).

Balandžio 18 Valstybės Prezidentas Stulginskis dovanojo bausmes patiems prašant delei dvylikos asmenų, kurie buvo Vyriausiojo Tribunalo nusprendimu P. O. W. (Polska Org. Wojskowa) byloj pasmerkti nuo aštuonių mėnesių iki šešių metų sunkių darbų kalėjime.

Elta."

Be to nuo Užsienio Reikalų Ministerio gauta telegramas, jog "Amerikos lietuvių antrosios paskolos sumanymas esąs Ministerių Kabineto priimtas ir jog greitai jį svarstys Steig. Seimas."

Lietuvos Informacijų Biuras.

23—IV—1921.

DERYBOS BRIUSELYJE.

Apie praėjusias Lietuvių ir Lenkų derybas Briuselyje nuo "Eltos" gautas toksai kablegramas:

"Balandžio 20 konferencija Belgų žemėje prasidėjo. Ministeris Hymans pirmininkauja. Lietuvos delegacijon įeina Galvanauskas, kaipo pirmininkas, ir nariai P. Klimas, Norus, Milosz, Sleževičius, Jurgutis. Be to pulkininkas Klesčinskis ir Eretas.

Lenkų delegacijon Aškenazi, kaipo pirmininkas, Sukarzewicz Arciszewski ir Muehlstein, kaipo nariai. Aszkenazy vis dar nėra Briuksely. Pirmame posėdyje Galvanauskas pabrėžė, jog reikia, kad Lenkai respektuotų Suvalkų sutartį. Balandžio 22 ir 24 Lietuvos Delegacija posėdžiaus su Hymansu. Lenkų Delegacija siulo mažesnės svarbos dalykams paskirti konsulus. Lenkai pasiulo abiejų valstybių užsienių politikoj koordinaciją. Sekantis posėdis balandžio pabaigoje."

Lietuvos Informacijų Biuras.

25—IV—1921 m.

UKRAINIEČIAI KYLA PRIEŠ SOVIETŲ VALDŽIĄ.

Stockholmas. — Gautais čia iš Petrogrado telegramų pranešimais, Ukrainoje prasidėjo nauji organizuoti sukilimai prieš rusų sovietų valdžią, kurie kas kartą vis didinasi. Dalyvaujantys sukilimuose kaimiečiai užėmė daug miestų tarp Dniepro ir Dniestro upių, kur sukilimai labiausia yra prasiplatinę. Sukilėlių tikslu esą pastumti bolševikus rytų linkui iki kairiojo Dniepro kranto.

Ukrainos kaimiečiai, vadovaujami generolo Makno, veikiantys Lozovo distrikte, į pietus nuo Kharkovo, suardė gelžkelio liniją einančią iš Maskvos į Krymą. Bolševikai sukoncentravo savo jiegas Gomelio ir Rečitsos distriktuose, į pietus nuo Kievo, kur jiems pavyko atmesti sukilėlius atgal. Smolensko apylinkėje, į šiaurių vakarus nuo Maskvos, prasidėjo teroro kampanija. Pranešama, jog bėgy kelių dienų bolševikai nužudė 2,000 žmonių.

Sakoma, jog sukilimai platinasi Kharkove ir Polesijoj.

NETVARKA ANT RUSIJOS GELŽKELIŲ.

Ryga. — Prasidėjus liuosai javų prekybai tarp Rusijos žemdirbystės ukio ir miestų, ant gelžkelių pasidarė tokia netvarka, jog 15 d. balandžio Maskva turėjo išleisti parėdymus, baudžiančius 5 metams koncentracijos stovyklon visus tuos asmenis, kurie tik važiuos gelžkeliais garvežiuose (lokomotivuose) arba stovėdami ant vagonų platformų.

Ant laikraščio "Ekonominis Gyvenimas," 20 d. balandžio num., liuosos prekybos patvarkymas padarė ukininkuose tokią pasekmę, "kaip lavos srovė, aptvinusi visas gelžkelio linijas, užėmusi visus pasažierinius ir net prekių traukinius, važiuojanti garvežiuose, ant vagonų stogų ir buferių."

Maskvos gelžkeliečiai išrinko Džeržinsky, visų-rusų ypatingos komisijos galvą, kaipo savo atstovą ir pavedė į jo rankas visą tos padėties kontrolę.

"Izvestijos" numery iš 19 d. balandžio išspausdintas naujas parėdymas, kuriame kalba apie tai, jog bolševikai reikalingi kaimiečių paramos. Tą paramą bolševikai nori įgyti kviesdami kaimiečių moteris darbuotis vietos pildomuose komitetuose ir sovietų įstaigose "tikslu sudaryti artymesnį kontaktą tarp sovietų įstaigų ir gyventojų minių."

ENVER PAŠA MASKVOJE.

Kopenhaga. — Iš Helsinkių gautomis žiniomis, Enver paša atvyko į Maskvą padarymui sutarties su sovietų valdžia tęsti prieš-anglišką propagandą Afganistane ir centralinėj Azijoj.

KRASINAS APLANKYS KANADĄ.

Londonas. — Čia tapo paskelbta, jog apie gegužės mėnesio pabaigą Leonidas Krasinas, bolševikų prekybos komisijos Londone galva, aplankys Kanadą. Jo apsilankymas, sakoma, bus grynai prekybinio pobudžio.

BURLESONAS IŠKELIAVO Į EUROPĄ.

New Yorkas. — Albetr S. Burlesonas, buvęs vyriausias Suvienytų Valstijų pašto viršininkas, dabar bovelnos plantatorius, iškeliavo į Europą tikslu susipažinti su biznio padėtim Vokietijoj, Francijoj, Ispanijoj, Austrijoj, Grekijoj, Lenkijoj ir Čeko-Slovakijoj.

SUVIENYTOSE VALSTIJOSE YRA 13,703,987 SVETUR GIMĘ ŽMONĖS.

Vokiečiai užima pirmą, italai antrą, o airiai trečią vietą.

Washingtonas. — Svetur gimusių Suvienytose Valstijų gyventojų skaičius 1920 m. siekė 13,703,987, tai yra 354,442 arba 2.6 nuoš. daugiau negu buvo 1910 m.

Cenzuso biuras paskirsto svetur gimusių šios šailes gyventojų skaičių sekamai:

Anglijoj gimusių 812,414, Škotijoj—254,482, Valijoj — 67,071, Airijoj—1,035,680, Norvegijoj—363,599, Švedijoj—624,759, Danijoj—189,-061, Belgijoj—62,648, Francijoj, priskaitant Elsas-Lotaringiją—152,792, Luksemburge—12,539, Olandijoj — 131,262, Šveicarijoj—118,-647, Vokietijoj—1,683,298, Lenkijoj—1,139,578, Austrijoj—574,959, Vengrijoj — 397,081, Čeko-Slovakijoj — 359,285, Jugo - Slavijoj — 173,063, Rutenijoj—3,100, Rusijoj—1,398,999, Finlandijoj—149,671, Lietuvoj—135,-139, Portugalijoj — 67,850, Ispanijoj—49,232, Italijoj — 1,607,458, Grekijoj—175,701, Bulgarijoj—10,486, Rumunijoj—103,007, Turkijoj (Europoje)—5,315, kitose Europos dalyse—11,541, Azijoj—110,586, Afrikoj—5,250, Australijoj—10,885, Kanadoj (francuzų)—307,671, Kanadoj (kitų)—809,455, Newfoundlande—13,239, Kuboj ir kitose Vakarų Indijose, išskyrus Porto Riką—38,024, Meksikoj—476,676, vidurinėj Amerikoj—4,082, pietų Amerikoj—16,838, Atlantiko Salose—39,003, Pacifiko Salose—3,629, ant jurų 5,275 ir neįvardytose šalyse—3,657.

SUSISIEKIMAS SU RUSIJA PAŠTU.

Washingtonas. — Pereitą savaitę pašto departamentas paskelbė, kad beveik po keturių metų pertraukos, tarp Suvienytų Valstijų ir Rusijos tapo atnaujintas apribotas susisiekimas paštu.

Laiškai į Europos Rusiją, taipjau Ukrainą, Gruziją ir Azerbaidžianą, bus gabenami į Londoną, o jau iš ten persiunčiami į Maskvą, centralinį išdalinimo punktą. Tik neregistruoti ir pilnai apmokėti laiškai ir atvirutės bus priimami persiuntimui. Registruotų laiškų nepriims.

Rusijos paštas sutiko persiųsti laiškus taipjau į Azijos Rusiją.

W. D. HAYWOOD RUSIJOJ.

Maskva. — Federuotosios Presos pranešimu, William D. Haywood, buvęs sekretorius-iždininkas I.W.W., atvyko į Maskvą. Jis išplaukė iš New Yorko 31 d. kovo Skandinavijos-Amerikos linijos laivu Oscar II į Rusiją, kaipo vienas iš septynių delegatų į unijų kongresą Maskvoje, kuris prasidės 1 dieną liepos.

NEAPSIIMA TARPININKAUTI VOKIETIJAI.

Washingtonas. — Vokietijos valdžia kreipėsi į Sovienytų Valstijų valdžią prašydama, kad apsiimtų tarpininkauti Vokietijai ir talkininkams kontribucijų klausime. Suvienytų Valstijų valdžia atsisakė tarpininkauti, bet pareiškė, kad jei Vokietija paduos iš savo pusės pasiulymus, kuriais tikrai butų galima pasitenkinti, tuomet Suv. Valst. valdžia tuos pasiulymus įteiks talkininkams ir patars juos priimti.

VOKIETIJA SUTINKA ATSTATYTI IŠGRIAUTAS SRYTIS.

Londonas. — Vokietijos valdžia pasiuntė Didžiajai Britanijai notą, korioje paduoda paskutinį savo pareiškimą kaslink atstatymo karo metu sugriautų Francijos teritorijų. Toje notoje sakoma:

Vokietija yra pilnai persitikrinusi, kad neišvengiamas reikalas verčia atstatyti tas teritorijas, kurios sugriautos karo metu. Kol tas nebus padaryta, tol tarp kalbamųjų tautų gyvuos kerštas.

Vokietija todel pareiškia, kad ji geidžia kiek galėdama prisidėti prie atstatymo Francijos sričių, kuriose jos kariuomenė padarė nuostolių. Ji visokiais budais stengsis, kiek aplinkybės leis, atstatyti tuos namus, nepaisant ar jie bus individualinių asmenų, ar kitaip, kuriuos talkininkai prisakys.

PIRMA PAŠAUKĖ KUNIGĄ, O PASKUI NUŽUDĖ.

Dublinas. — Pirmą kartą Airijos sukilimų istorijoj, sinfeineriai nužudė žmogų akyvaizdoje kunigo, kuris buvo pašauktas atlikti paskutinį patarnavimą. Pasmerktas nužudymui buvo buvęs kareivis John Reilly, kurį apsiginklavę vyrai išvilko iš jo namų.

Kunigas buvo pašauktas tik tuomet, kuomet Reilly jau buvo sunkiai sužeistas. Atvykus kunigui, jis tapo galutinai nužudytas. Pagaliaus prie jo drabužių tapo prisegta maža kortelė, kur pasakyta, jog jį sušaudė airių republikonų armija ir pataria kitiems saugotis.

DETROITO POLICIJA ĮSITAISĖ BEVIELINĮ TELEGRAFĄ.

Detroit, Mich. — Vietos policija įsitaisė bevielinį telegrafą, su kurio pagelba galės susisiekti su visais Suvienytų Valstijų punktais.

Šis telegrafas bus vartojamas plačiam pranešimui apie pabėgusius kriminalistus, pasiuntimui į kitas vietas pavogtų automobilių leidimo numerių ir kitokių policijos informacijų.

RUMUNIJA UŽDRAUDĖ 1 DIENOS GEGUŽĖS DEMONSTRACIJAS.

Viena. — Gautu iš Bucharesto pranešimu, Rumunijos valdžia uždraudė visas 1 dienos gegužės demonstracijas.

REIKALAUJA SUVARŽYTI ATEIVYSTĘ.

Washingtonas. — Pastaromis dienomis valstybės sekretorius Hughes įteikė kongresui patarimą, jog ateinančiais metais reikią aštriau suvaržyti ateivystę, nes labai daug "negeistinų" žmonių esą pasirengę atkeliauti į Ameriką. Tarp tų "negeistinų" žmonių valstybės sekretorius randa labiausiai Balkanų tautas ir taipjau latvius su lietuviais, apie kuriuos štai kaip išsireiškęs: "Lietuviai ir latviai, atvykstantys iš Baltijos valstybių, daugiausia yra žmonės paeiną iš liugynų, didelė didžiuma yra negeistinosios rųšies žydai."

Prieš tai atst. bute užprotestavo New Yorko atstovai Chandler ir Siegel ir užklausė p. Hughes, ar tiesa, kad jis taip išsireiškęs. Hughes atsakė, kad jis tik citavęs pranešimus Amerikos atstovų, kurie tose šalyse buvo ir jam tokius raportus išdavė.

ATVYKO VOKIEČIŲ ATSTOVAS.

New Yorkas. — Paskutiniomis dienomis čia atvyko Edmund Rumpler, Vokietijos ir Austrijos elektros žinotojas, kuris mano šioj šalyj apipirkti daugybę mašinų. Jis sako, jog Vokietijai labai truksta mašinų, kurios reikalingos biznio atstatymui.

VOKIEČIŲ DELEGATAS MASKVOJ.

Ryga. — Kuomet du rusų bolševikų ministerijos nariai keliauja į Berlyną, vokiečių deelgatas, p. Scheinemann'as, atvyko į Maskvą, kur turės konferenciją su sovietų valdžios nariais padarymui rusų-vokiečių prekybos sutarties.

ARABAI PRIEŠINGI SIONISTŲ VALDŽIAI.

Beirutas, Syrija. — Bissane nesenai įvyko mitingas, kuriame dalyvavo Jordano srities arabų genčių šefai. Jie nutarė ir prisiekė geriau gintis su ginkluotos jiegos pagelba, negu pavesti savo šalį sionistų valdžiai.

GINA JAPONIJOS POLITIKĄ.

Tokio. — Japonija, budama nepatogioj padėty delei skirtumų, kurie matoma beveik visame kame tarp Rytų ir Vakarų, išrodo karinga tauta. Taip išsireiškė Japonijos užsienių reikalų ministeris Uchida japonų tautų draugijos sąjungos susirinkime.

"Niekas negali buti toliau nuo teisybės, kaip ta mintis, jog Japonija yra palinkus kariauti," pridėjo jis. "Japonija niekuomet nepradėjo karo, išskyrus prievartingas aplinkybes."

LIETUVOS INFORMACIJOS BIURO PRANEŠIMAI

ELTOS ŽINIOS.

Kopenhaga, III. 3. Musų tam tikro korespondento pranešimu, Danuose galutinai susiorganizavo komitetas Lietuvai šelpti, kuriame dalyvauja žymių danų, kaip Mokslo Draugijos Pirmininkas Wilhelm Taomsen, kuris yra komiteto pirmininkas, Karaliaus Ukio Instituto Direktorius prof. H. O. G. Ellinger, Komiteto Vice-Pirmininkas, Bako Direktoris Chr. Fabricius, Komiteto iždininkas, Advokatas Egholm, Komiteto sekretoris ir visa eilė kitų danų mokslininkų, pramoninkų, rašytojų. Paskutiniu metu naujai įstojo į komitetą žymių pramonininkų. Komitetas įdėjo 9 Kopenhagos žymesniuose laikraščiuose atsišaukimą "Gelbėk Lietuvą," kuriame, pabrėžęs, kad Lietuvoje vargas nei kiek nemažesnis, negu kituose nuo karo nukentėjusiuose, danų šelpiamuose kraštuose.

Talinas, III. 9. Musų Atstovo Estijai pranešimu, Estų vidaus reikalų ministeris sutinka duot leidimą apsigyventi Dorpate Lietuvos studentams tuomet, jei jie bus priimti universitetan.

Kaunas, III. 9. Vokiečių Užsienių Reikalų Ministerija pranešė musų Pasiuntinybei Vokietijoj, kad svetimų valstybių piliečiai, kurie nori lankyti Vokietijos aukštąsias mokyklas, bet negyvena Vokietijoje privalo paduoti prašymus, skiriamus vienai Vokietijos aukštai mokyklai, savo krašto Atstovybei Vokietijoj. Be to praneša Vokiečių Užsienių Reikalų ministerija, yra patogiau, kad tos įstaigos, kurios teikia moksleiviams leidimus įvažiuoti į Vokietiją, galėtų ir apskritai teikti žinių apie moksleivių prašymų likimus. Vokiečių Užsienių Reikalų Ministerija prašo visus norinčius stoti į Vokietijos aukštąsias mokyklas, elgtis nurodytu budu.

Klaipėda, III. 10. "Prusų Lietuvių Balso" pranešimu, šiais metais Klaipėdoje pradėjo eiti lietuvių kalba dvisavaitinis laikraštis "Baltolita," skiriamas Rytų Europos ekonominiams reikalams, pramonės, susisiekimo, eksporto, ir importo organas. Tas laikraštis eina ir kitomis kalbomis. Laikraščiui bendradarbiauja žymus ekonomistai.

Kaunas, III. 10. Sąryšy su Prancuzų militarinių misijų Pabaltjurio valstybėse reorganizavimu apleis greitu laiku Lietuvą kapitonas Cohendet, kuris, pulkininkui leitenantui Reboul išvažiavus, vedė Karo Misiją Kaune, ir kapitonas Pujol, kurie abu iš pat Misijos pradžios (nuo 1919 m. balandžio mėn.) buvo atvažiavę.

Kaunas, III. 14. Anglų Konsulas Lietuvoje p. Wilton gavo Ministerio laipsnį ir paskirtas Komisaru Pabaltjurio valstybėms.

Klaipėda, III. 14. "Prusų Lietuvių Balso" pranešimu, kovo 11 d. atplaukė į Klaipėdos uostą pirmas Lietuvos laivas "Juratė," lietuvių vėliava papuoštas. Laivas yra motorinis burinis 200 tonų didumo, Kyel "Germania" laivų statykloj pastatytas. Laivo kilimo vieta Jurbarkas. Laivo vadovo pranešimais, parplauksią dar du garlaiviai ir vienas burinis laivas.

Kaunas, III. 21. Iš Steigiamojo Seimo darbuotės.

Steigiamasis Seimas susirinkęs pradėjo gauti daug skundų del neteisėtų laikinosios valdžios darbų. Tiems skundams ištirti ir į juos reaguoti Steigiamasis Seimas išrinko Komisiją neteisėtiems valdininkų darbams tirti, kuri vėliau priėmus tam tikrą statutą tapo pavadinta Skundų ir Tardymo Komisija. Komisijos uždavinys tirt sulyg gautais skundais civilių ir karinių valdžios įstaigų bei jos agentų neteisėtus darbus, traukti juos atsakomybėn, o svarbius nusikaltimus pranešti Steigiamojo Seimo plenumui.

Steigiamajam Seimui 1921 m. susirinkus, Skundų ir Tardymo Komisija davė praeitų metų savo darbuotės apyskaitą. Pasirodė, kad Komisijai teko peržiurėti 340 skundų, kurių trečdalis teko grąžinti padavėjams, kaipo nepamatuotus, arba neatatinkamus komisijos uždaviniui. Vidaus Reikalų Ministerijai teko 20% skundų; tiek pat Krašto Apsaugos Ministerijai; Žemės Ukio ir Valstybės Turtų Ministerijai apie 15%; Finansų Prekybos ir Pramonės Ministerijai 10%; arti tiek Teisingumo Ministerijai. Likusieji skundžia įvairias įstaigas.

Į ištirtus nusikaltimus Komisija griežtai reaguoja. 35 bylos atiduotos Valstybės Gynėjui patraukti nusikaltusius valdininkus atsakomybėn. Del 120 skundų pareikalauta iš Ministerijų pasiaiškinimų. Be to duota Seime paklausimų, daryta atskirų pranešimų ir panašiais budais kreipta valdžios domė į jos agentų darbus.

Vilnius, III. 21. Dar keturi lietuvių gimnazijos mokiniai Vilniuje sėdi kalėjime. Želigovskio Vyriausybė grumoja teisianti juos už "išdavystę." Gimnazijos tėvų komitetas įteikė per Tautų Sąjungos Kontrolės Komisiją, prašymą paleisti juos iki teismo, komitetui laiduojant juos. Atsakymas į prašymą dar negautas.

Telšiai, III. 21. Pradėta rupintis, kad pro Telšius butų pravestas geležinkelis. Telšių apskrities Taryba savo kovo 16 dieną posėdy šį klausimą svarsto ir rado, kad Telšiams geležinkelis labai reikalingas ir kad jo nebuvimas duoda gyventojams didelių nuostolių. Išrinkta komisija iš 7 asmenų, kurie pavesta šiais reikalais tartis su valdžia. Telšių apskrities savivaldybė, įstaigos ir draugijos žada tą darbą remti.

Telšių apskrity labai išsiplatino miškų kirtimas. Numatoma, jei nesiliaus kirtę, po kelių metų miškų mažai beliksiant. Del to apskrities Taryba nutarė reikalaut nuo Telšių Komendanto, kad miškų kirtimą laikinai sustabdytų, ir prašyt Steigiamojo Seimo atsiųsti komisiją visam dalykui ištirti.

Telšių miesto Valdyba savo posėdy kovo 17 d. paskirstė Telšių miesto gyventojam paskolos bonų pirkimą sulyg jų turtų į penkias rušis 4,000 auks.; II—2,000 auks.; III—1,000 auks.; IV—300 auks. ir V—100 arba 50 auks.

Klaipėda, III. 21. "Prusų Lietuvių Balso" pranešimu, krašto direktorija uždraudusi toliaus išvežti gyvulius, kadangi paskutiniu laiku kainos žymiai pakilusios.

Kaunas, III. 21. Susisiekimo Ministerijos šiuo pranešimu, pajamų gelžekelių srityje buvo: š. m. sausio mėnesį: plačiųjų gelžkelių 2,799,520 auks. 07 sk., siaurųjų gelžkelių 365,880 auks. 20 sk. Viso auks. 3,165,400 sk. 27. Š. m. Vasario mėnesį: plačiųjų gelžkelių 3,356,-442 auks. 8 sk., siaurųjų — 398,468 auks. 04 sk. Viso auks. 3,754,910 sk. 42. Viso labo š. m. sausio ir vasario mėn. auks. 7,920,310 sk. 69.

Kaunas, III. 22. Kovo 17 d. į 18 d. naktį 30 lenkų kareivių įėjo į neitralinę zoną. Musų sargybiniai nuvyko ištirti dalyką.

Sutiko lenkus Širvintų mieste. Lenkai paėmė į nelaisvę 3 kareivius ir ten pat žvėriškai sušaudė. Sužinota, kad visa lenkų kuopa buvo atvykus į Paširvintės dvarą, iš kur 30 lenkų nuvyko į Širvintų miestelį, apiplėšė keletą namų ir pabėgo. Musų Vyriausybė ruošia energingą notą del to.

Kaunas, III. 22. Kovo 20 d. pulkininko B. bare lenkai atsiuntė į sargybą laišką, prašydami atvykti į Užulejį. Keturi musų kareiviai su sargybos viršininku nuvyko sužinoti, ko lenkai nori. Netoli nuo Užulejos jie susitiko su 8-niais lenkų kareiviais ir vienu karininku. Besikalbant, lenkų karininkas išsitraukė revolverį ir "rankas aukštyn!" Musų sargybos Viršininkas nors ir buvo paručniko sužeistas, nenusigando ir iššovė. Lenkų kareiviai tuojau pabėgo, palikdami užmuštą poručniką.

Vilniaus, III. 22. "Vilniaus" pranešimu, Mokslo Draugijos Aukštieji Kursai Vilniuje prasidėjo kovo 7 d. Pirmąją savaitę skaitė S. Untulis, Pr. Augustaitis, dr. J. Basanavičius, Vik. Biržiška, kun. M. Reinys, M. Biržiška, T. Vrubliauskas (lenkiškai), A. Rondomanskis, M. Hareckis (gudiškai), M. Šikšnys, ir M. Stankevičius. Klausytojų skaičius paskaitose svyravo nuo 10 ligi 70.

Paštų Telegrafų Telefonų Valdyba šiuomi praneša visuomenei, jog nuo š. m. birželio 1 d. pertraukiamas telegramų priėmimas rusų raidėmis ir įvedimas telegramų priėmimas visomis tarptautinėmis kalbomis tik lotynų raidėmis.

Pagėgiai, III. 22. Eltos korespondento pranešimu, paskutiniuoju metu visa Panemunė prancuzų labai stropiai žiurima, kad nebutų gabenamos prekės iš Vokietijos.

Visame Klaipėdos krašte prancuzų sargyba sustiprinta.

Į Vokietiją paštu pinigų prancuzai neleidžia siųsti.

Tauragė, III. 22. Eltos korespondento pranešimu, kovo 19 d. Tauragėj Steigiamojo Seimo atstovas Ambrozaitis darė susirinkusiems žmonėms platų pranešimą apie busimą žemės reformą ir kalbėjo del dabartinės Lietuvos politinės padėties. Savo kalboj ats. Ambrozaitis pažymėjo, kad bene rudenį Steigiamasis Seimas baigs savo darbus, o paskui busią rinkimai į parlamentą.

Klaipėda, III. 23. "Valdžios Žinios" Klaipėdoje išleistas įsakymas, tvarkąs mokyklų darbą po Velykų atostogų. Įsakyme nurodyta tokia gimtosios kalbos mokymo tvarka:

Tikybos pamokos privalo buti dėstomos vaikams tik jų motinos kalba. Gimtosios kalbos rašymo ir skaitymo pamokos prasideda jau vidurinėse klasėse.

Tas įsakymas yra pažangos žingsnis prie Mažosios Lietuvos lietuvių tautiškojo atbudimo ir atsipalaidavimo iš germanizmo pančių. Ko pirm nei protestais nei petecijomis negalėjo atsiekti, tas dabar pavyko, Tarybai pasidarbavus del lietuvių teisių.

Joniškis, III. 23. Eltos korespondento pranešimu, pra sidėjus tiesioginiam susisiekimui Ryga—Berlynas, žymiai padidėjo keliaujančių skaičius, vidutiniai 100 žmonių, ten ir atgal. Taip pat padidėjo prekių tranzitas iš Vokietijos į Rygą, o dar daugiau iš Rygos į Vokietiją.

Joniškis, III, 23. Eltos korespondento pranešimu, per Joniškio muitinę š. m. sausio mėnesį įvežta į Lietuvą: siropo odai — 26,372 auks. 50 sk. sumai; degtukų — 70,-000 auks.; rukytų žuvių — 2,200 auks. Viso — 98,572 auks. 50 sk. sumai.

Išvežta iš Lietuvos obuolių — 1,080 auks. sumai; konfiskuota įvairių prekių —16,909 auks. sumai.

Š. m. vasario mėnesį įvežta į Lietuvą stiklo butelių— 54,474 auks. 40 sk. sumai; kitų įvairių prekių 19,707 auks. 50 sk. Viso 74,181 auk. 90 sk. sumai.

Išvežta iš Lietuvos tik obuolių — 280 auks. sumai.

Konfiskuota įvairių prekių 14,547 auks. 20 sk sumai.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS.

"Straž Litwy" skelbia šį 1919 m. dokumentą rastą "Glos Litwy" arkyve:

"Gerbiamam Parapijos klebonui:

Turim garbę prašyti gerbiamą kleboną ryte iš sakyklos paskelbti žmonėms, kad daromas sąrašas duonai gauti, ir duonos gaus tik Lenkijos piliečiai. Duonos kortelės yra pasiųstos su žmonėmis, kompetentingais tuo reikalu. Jie turės dokumentus su musų komiteto parašais ir jiems yra pavesta rinkti parašus, pasirašant kiekvienam pačiam savo pavardę ir vardą, o kas nemoka rašyti, tai už jį tepasirašo koks geras padorus žmogus.

Pasirašyti, kad tie, kurie nori gauti duonos, nori priklausyti Lenkijai, bet kurie nenori priklausyti Lenkijai, o kitai vailstybei, tie žmonės negali gauti lenkų duonos. Prašau gerbiamą kleboną priimti musų komiteto įgaliavimą išduoti nuo savęs liudymų tiems žmonėms, kurie galės rinkti parašus.

Prie šio pridedame pavyzdį, kaip reikia rinkti parašus į popierį.

Kluščano parapijos komitetas, pirmininkas Cyp. Bielievič, 1919 m., gegužės 28 d. (Priedas).

Į Lenkų Varšavos Seimą."

Čia parašams rinkti priedas:

"Mes, gyventojai kaimo ....., Švenčionių apskrities, Vilniaus gub. skaičiuje..... asmenų, prašome prijungti mus Lenkijai, nes mes kalbam ir meldžiamės namie lenkiškai. Lietuvai, kurios užpakaly stovi Vokiečiai, priklausyti nenorime ir noriai nepasiduosime. Prašome iš musų apskrities pašaukti į Varšuvos Seimą atstovus. Parašai....."

"Unzer Tog" tuo klausimu rašo:

"Kuomet gi bus paskelbti tie panašus cirkuliarai, siunčiami ir dabar tuo pačiu klausimu?"

Lietuvos Atstovybės Ofisų Adresų Permaina.

Nuo balandžio 15 dienos Lietuvos Atstovybės ofisas New Yorke tapo parkeltas kiton vieton, butent netoli tik per gatvę nuo buvusios vietos į Penn Terminal Building ant 3 lubų, N. 311-12, ant kampo 31 gatvės ir 7 Avenue ir dabartinis jo adresas yra toksai: **Representative of Lithuania, 370 — 7-th Ave., New York City.**

Šiame ofise yra įrengti:

1) **Lietuvos Paskolos Skyrius,** kuriame parduodami Lietuvos Laisvės Paskolos bonai ir susižinoma šiuo reikalu su visomis paskolos stotimis, įvairiomis draugijomis ir atskirais žmonėmis.

2) **Piniginės Pašalpos Skyrius** delei parsiuntimo Lietuvon čekiais su savo kurjerais piniginės pašalpos nukentėjusiems nuo karo ir šiaip giminėms, arba skubiuose atsitikimuose kablegramais.

3. **Aukų Skyrius,** kuriame priimamos, pakvitavojamos ir pristatomos Lietuvon Amerikos lietuvių aukos: Lietuvos Valstybės iždui, Lietuvos Gynimo Komitetui, Lietuvos Šauliams, Lietuvos Raudonajam Kryžiui ir šiaip visokioms labdarybės ar švietimo įstaigoms, sulig aukotojų nurodymo.

4) **Prekybos ir Pramonės Skyrius,** kuriame teikiamos informacijos delei įsteigimo įvairių prekybos ir pramonės bendrovių, delei jų susinešimo ir veikimo Lietuvoje, delei importo ir exporto klausimų ir tt. Prie šio skyriaus yra ir Amerikos Lietuvių Prekybos ir Pramonės Taryba, jos raštinė ir archyvas.

5) **Lietuvių Piliečių Registracijos Skyrius,** kuriame renkamos žinios apie lietuvių kolonijų gyvenimą, apie pačių lietuvių darbus, apsigyvenimo vietą ir tt. Prie šio skyriaus veikia ir Lietuvių Piliečių Sąjungos Valdyba, ir jos raštinė.

Visais reikalais, paliečiančiais šių skyrių darbuotę, prašoma visados kreiptis per Lietuvos Atstovybę minėtu adresu.

Delei išgavimo pasų, vizos ant Amerikos pasportų arba affidavitų, delei įvažiavimo Rusijon arba delei pargabenimo giminių iš Lietuvos, o lygiai delei sudarymo įgaliojimų, visokios rųšies dokumentų padarymo, delei suieškojimo palikimo arba apmokėjimo ir už sužeidimą arba sužeistų ar mirusių kareivių reikalais visados kreipkities prie Lietuvos Atstovybės Washingtonan. Nuo balandžia 25 dienos ir ten Atstovybės adresas permainomas, butent ji parsikelia į kitą namą šiuo adresu: **Lithuanian Legation :ns 1925 — F Street, N. W. Washington, D. C.**

Lietuvos Informacijų Biuras.

18—IV—1921 m.

Lietuvių Aptiekininkų Domei.

Aptiekininkas p. K. Šidlauskas, "Vaistijos" įgaliotasai atstovas, nesenai išsiuntinėjo lietuvių aptiekininkams Amerikoje laiškus, kviesdamas juos prisidėti prie steigiamos Lietuvoje "Vaistijos" ir atidaryti jos skyrių Amerikoje.

Daugelis aptiekininkų į tuos laiškus jau atsakė ir sutinka prie "Vaistijos" dėtis. Bet yra daug aptiekininkų, kurių adresai nėra žinomi ir todel laiškais jų negalima pasiekti. Kad pakvietus ir tuos, nutarėme paskelbti šį pranešimą laikraščiuose.

Taigi visi aptiekininkai ir tos srities mokiniai, kurie manot prie šito prakilnaus darbo prisidėti, malonėkite savo adresus priduoti "Vaistijos" atstovui gerb. K. Šidlauskui, 373 Broadway, So. Boston, Mass., o mes suteiksime daugiau informacijų apie "Vaistiją" Lietuvoje ir užbrėžtą jos tikslą čia, Amerikoje.

Tiems, kurie jau yra atsiliepę, galima pranešti, jog pritarimo musų sumanymui yra daug. Daugelis pageidauja, kad greitoj ateityje butų sušauktas Amerikos aptiekorių suvažiavimas. Vieta suvažiavimui skiriama Niagara Falls, New Yorkas, Chicaga ir Bostonas.

D. Pilka,
Laikinas sekr.

KAS RAŠOMA IŠ LIETUVOS.

AČIU UŽ LAIKRAŠTĮ.

Veliuona, Kauno apskrities. — Pasibaigus didžiajam karui, vokiečių okupacijai ir pradėjus paštams veikti iš Amerikos pasirodė laiškai, kurių rašytojai klausinėjo: kaĩ Lietuvoje gyvuoja žmonės ir jų giminės, ar gyvi, ar sveiki po didžiojo karo? Pradėjo atsiuntinėti iš Amerikos ir laikraščių.

Prieš parvežimą pašto žmonės susirenka ir laukia iš užjurio nuo savųjų naujienų. Ir daugelis buvo tokie laimingi, kad grįždavo: tai laišką su paveikslais gavę, tai pažadų nuvargusius sušelpti, arba rasdavo laiškuose po kelis Amerikos dolarius įkištus. Visokių laikraščių, ar mokėjo skaityti, ar ne, gavo ir glėbius namon ne šėsi.

Aš gi Amerikoj mažai turiu draugų ir giminiečių, bet gavęs laiškų ir siųsdamas atsakymus, nors esu beturtis, pavyzdžiui įdėjau tai rublį, tai osto markę arba 20 kapeikų.

Pradžioje šių 1921 metų visai netikėtai gavinu laikraštį "Amerikos Lietuvį" galo pernykščių 1920 metų du numeriu ir dabar kas savaitę po vieną egzempliorį už šiuos metus.

Tur buti kas del manęs užprenumeravo ir nė nepranešė?... Tokiam savo geradariui, per tą patį laikraštį, siunčiu savo širdingą ačiu! Gal ateity sužinojęs prie progos kuom atsilyginsiu.

Jonas Kumietis,
Veliuonos vargon.

4 kovo, 1921 m.

ŽMOGUS SU KUJOKU.

Rakauskai, Keturvalakių valsč., Vilk. apskr. — Rakauskų kaime, pas ukininką Matusevičių, sausio mėn. vėlai vakare atvažiavo pavargęs žmogelis ir pasiprašė į nakvynę. Jisai sakės esąs iš Kauno ir važinėjąs tikslu, kad nusipirkti maisto. Bet, ant laimės, to ukininko brolis kareivis buvo parėjęs atostogon, tad jis tuojaus ir paklausė to žmogelio, ar jis turi leidimą važinėti po provinciją. Kada jis parodė tą savo leidimą kareiviui, pastarasis pamatė, kad tas leidimas yra neteisingas. Mat tas žmogus buvo raišas ir ėjo ant kujoko, o tas leidime nebuvo pažymėta. Tada ukininkas liepė jam nakvot, o ant ryt prižadėjo pristatyti valsčiaus raštinėn del patikrinimo, ar tikrai jis yra iš Kauno. Paskui davė jam pavalgyt ir paguldė, kaipo pakeleivingą žmogų.

Apie 11 valandą nakti, kada visi vyrai sugulė ir liko tik vienos moters, tai jisai pakilo ir šoko prie žiburio. Moters suriko ant jo: "ko tu čia lendi?" O jis vienuos marškiniuos ir basas, palikęs savo kujoką, šoko per langą ir pabėgo. Pasiliko taipjau jo drabužiai ir arkliukas su vežimėliu.

A. Barauskas.

PIRKITE
LIETUVOS LAISVĖS
PASKOLOS BONUS.

AMERIKOS LIETUVIS
The Lithuanian Weekly
Published Every Thursday
at Worcester, Mass.

Subscription Rates:
In United States $2.50
To Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application.
M. Paltanavičia, Publisher,
15 Millbury st., Worcester, Mass.

Savaitinis laikraštis
"AMERIKOS LIETUVIS,"
Leidžiamas kas ketvergas.

Prenumeratos kaina:
Suv. Valstijose metams $2.50
" " 6 mėnes. $1.25
Kitose viešpatystėse metams .. $3.00
" " 6 mėnes. .. $1.50
Pavienis numeris ..... 5 centai.

Prenumerata turi buti apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo.
Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderiu, adresuojant:
"AMERIKOS LIETUVIS,"
15 Millbury st., Worcester, Mass.

Entered as Second-Class matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act. of March3, 1879.

APŽVALGA

LIETUVIŲ IR LENKŲ DERYBOMS PRASIDĖJUS.

Iš Bruselio atėjusios žinios praneša, jog 20 d. balandžio ten prasidėjo teritorinių ginčų išsprendimui lietuvių ir lenkų derybos, kuriose pirmininkauja belgas Hymans'as. Tai ir visa, kas tame pranešime pasakyta.

Visų lietuvių domė šioj valandoj nukreipta svarbiausia į tai, kaip bus išspręstas Vilniaus klausimas. Ir nestebėtina. Vilnius — tai Lietuvos širdis, tai jos sostinė! Todel lietuviams ir rupi, kad tas klausimas butų teisingai išspręstas, — kad Vilnius butų sugražintas Lietuvai.

Prieš pat šių derybų prasidėjimą dvejuose Amerikos lietuvių dienraščiuose tilpo tuo klausimu redakcijiniai straipsniai, kuriuose bandoma išrodyti, ko iš tų derybų galima laukti ir kokiose aplinkybėse jos vedamos.

"Naujienos" del tų derybų sekamai išsireiškia:

"Prisiartinus derybų laikui, kaip lietuvių, taip ir lenkų pusėje žmonių upas šiek-tiek pakilo. Vieni ir antri laukia ištemptais nervais, ką jos duos vienai arba antrai užinteresuotojų valstybių.

Suprantamas dalykas, kad lietuviai stengiasi įtikinti save, jogei jie laimėsią derybas ir Vilnius teksiąs Lietuvai. Ir tokiu pat budu mėgina sustiprinti savo dvasią lenkai.

Be to, viena ir antra pusė skleidžia tam tikrą propagandą, kad palenkus prie savęs pasaulio opiniją. Lenkai kaltina lietuvius, buk jie rengiąsi ginkluota jiega pulti Vilnių; o lietuviai kaltina lenkus, buk jie, jausdami, kad Vilnius bus nuspręstas Lietuvai, ketiną atnaujinti karą prieš Lietuvą.

Mes nemanome, kad tai propagandai reikėtų duoti daug vertės. Į Brukselio derybas ji veikiausia nepadarys jokios įtakos. Tenai nuspręs klausimą ne tos sensacinės žinios, kurios telpa laikraščiuose, o realės jiegos, kurios stovi už vienos ir antros besiderinčių pusių.

Už lenkų atstovų nugaros stovės ne tiktai Lenkija, o ir Francija su Belgija. Lietuvą gal-but parems Anglija su Italija. Jeigu jiedvi rems ją, tai Lietuva gal neprakiš; o jeigu ne, tai Vilniaus likimas yra išanksto nulemtas."

Be abejonės, Vilniaus likimas daug priklausys nuo to, kokią paramą Lietuva gaus iš pašalies. Jeigu Lietuvos neparems nė viena iš didžiųjų valstybių, tad lenkai netik kad nesikraustys iš Vilniaus, bet stengsis ten savo pozicijas sustiprinti ir įsigyventi.

Bet tai dar ne visa. Iš "Draugo" patiriame, jog Hymansas prieš šias lietuvių ir lenkų derybas buvo apsilankęs Lietuvoje. Nors "Draugas" ir sako, kad Hymanso kelionės tikslas į Lietuvą nežinomas, tačiaus drąsiai galima manyti, kad jis išsirengė ton kelionėn ne tam, kad po Lietuvą pasivažinėti ir ją pamatyti, kad ten pasisvečiuoti, bet kad patirti lietuvių tautos upą ir nusistatymą kalbamuoju klausimu.

Toliaus "Draugas" šiuo klausimu štai ką sako:

"Lietuvos valdžia turėtų parodyti Hymans'ui, kad nuo Lenkų ponijos Lietuvoje nėra atimtos piliečių teisės, kad jos žmonės nestumiami nuo valdžios, jei jie nuoširdžiai prisideda prie krašto kurybos. Tą prityręs ir savo akimis pamatęs Hymans'as turės progos ir drąsos kreipti Briuselio konvenciją į tą pusę, kad Vilnius liktų Lietuvai, kad lenkiškas gaivalas Lietuvoje darytųsi ištikimas jos valstybei.

Lenkų mintimis gyvenančioji Lietuvos ponija rupisis Hymans'ui išrodinėti, buk Lietuvos valdžia yra bolševikiška, buk civilizuotam žmogui nėra galima po ja gyventi. Svarbu, kad Lietuvos valdžia mokėtų Hymans'ui parodyti savo pastangas sueiti į sutartį su ta prieš ją nusistačiusia savo gyventojų dalimi. Čia Lietuvos valdžiai prisieis skaudžiai pritirti, kad ji nebeturi Smetonos savo pryšakyje. Tiškevičiaus prašalinimas taip-gi neišeis ant naudos.

Į Bruselio konferenciją mųs valdžia turėtų rimtai rengtis. Yra gražios vilties, kad ta konferencija išeis Lietuvai ant naudos, bet mes turime tą naudą pasidaryti, o ne vien pasitikėti, kad kiti mums ją pagamins.

Lenkai, matydami Prancuzijos ir Belgijos politiškus reikalus gal nusileistų ir atsižadėtų Vilniaus, bet jie pastatys reikalavimus, kad Lietuvos ponijos dvarai nebutų atimami be atlyginimo. Tame juos parems ir Belgai ir Prancuzai ir visi talkininkai. Tada Lietuvos ponija bus Lenkams dėkinga.

Lietuvai dabar atsieina du klausimu: 1) ar atsižadėti Vilniaus, ar atsižadėti dvarų atėmimų ir 2) jei atsižadėti dvarų atėmimo, tai ar to atsižadėjimo gerumus palikti Lenkams, ar pasiimti patiems. Tuose dviejuose dalykuose Pažangos partija prisilaikė protingų pažiurų. Nors mes neinamę su ta partija kituose jos dalykuose, bet drauge su ja mes norėtume veikiau palikti dvarus ponams, kad tik Vilnius liktų Lietuvai, ir kad pasibaigtų mųs tarptautiška nepripažinimo varkalynė, idant greičiau galėtume imti kamšyti nenaudos skyles, per kurias į mųs žemę eina piktas vėjas ir šaltis."

Reiškia, "Draugas" norėtų, kad lietuviai eitų su lenkais į kompromisus delei sostinės Vilniaus ir už jos atvadavimą paliktų Lietuvos lenkams dvarininkams dvarus. Toks lietuvių nusileidimas, musų nuomone, yra negalimas dalykas. Palikus dvarus lenkų ponams, Lietuvoje vėl butų varoma lenkų politika, jie turėtų nuolatinius susisiekimus su Varšava ir, pagaliaus, Lietuvoje delei to kiltų įvairios rųšies neramumų. Be to, palikus lenkų dvarininkams dvarus kiltų nepasitenkinimas tarp Lietuvos darbo žmonių, gynusių Lietuvą nuo užpuolikų, kuriuos didžiumoje sudarė tie patys lenkai dvarininkai.

Taigi, arba "Draugas" užmiršo apie lenkų dvarininkų darbuotę Lietuvoje, arba nori, kad jie ir ant toliaus Lietuvoje pasiliktų. Musų nuomone gi, Lietuva turėtų pasielgti su lenkais dvarininkais taip, kaip Latvija pasielgė su savo.

O kas del Vilniaus?... Taip, koks bus Vilniaus likimas, jeigu lietuviai nepaklausys "Draugo" ir jo vienminčių patarimo ir nedarys mainų su lenkais? Atsakymas trumpas ir aiškus: Vilnius yra Lietuvos sostinė ir ar ankščiau, ar vėliau lietuvių tauta paliuosuos ją iš grobuonių nagų.

DEL A. B. STRIMAIČIO UŽSIPULDINĖJIMŲ.

"Vienybės" Nr. 26 tilpusiam vedamajam straipsny, užvardytam "Musų žodis delei Lietuvos Atstatymo Bendrovės," rašoma:

"Šiemet susivažiavimas jau rodėsi buvo legališkas. Bet senieji direktoriai, patys vieni susirinkę, tyrė ir surado, jogei ir šis susivažiavimas buvo nelegališkas. Pakilo vaidai tarpe direktorių senųjų ir naujųjų, iki antgalo naujieji prispyrė senuosius taikintis ant tam tikro kompromiso, kuriuomi susivažiavimo nutarimai tapo pripažinti ir direktoriai bei Revizijos Komisija tapo priimta.

Tuomi, rodos, turėjo viskas užsibaigti.

Bet neužsibaigė.

Mums pradeda prisiuntinėti laiškus, kokius L.A.B-vė pradėjo siuntinėti savo šėrininkams. Tie laiškai, vieton šėrininkus raminti, dar labiau juos prie betvarkės kurstoma.

Negana to.

Pradedama jau net ir laikraščius į politiką įtraukti.

"Dirvos" nr. 14, p. A. B. Strimaitis, kuris yra tos Bendrovės laikinuoju sekretorium, vėl paleido visą eilę išmetinėjimų ant laikraščių "Vienybės Lietuvninkų," "Dirvos" ir "Amerikos Lietuvio," kad šie laikraščiai "kibirus pamazgų pilstę ant galvų direktoriams," ir tuomi... pasitarnavo Gabrio, Morkuno ir kitų lenkystės palaikytojų pakalikams, — "tyčiomis ar ne tyčiomis ant keršto."

Tai nauja provokacija prieš laikraščius, ir žmogaus, kuris kalba L.A.B-vės darbuotę gindamas, ir prie tos Bendrovės dar ir dabar stovėdamas.

Mes skaitome tą provokacija iš dviejų atžvilgių: 1) Nė vienas tų laikraščių nenorėjo L.A.B-vei blogo; 2) nė vienas iš tų laikraščių negalima taip nešvariai insinuoti rėmime Gabrio ar kokio ten Morkuno, ar kokių ten pro-lenkų.

Musų laikraščio padėtis, tokia bent galim nuo savęs sakyti, kad nė vienai bendrovei mes nestojome skersai kelią, bet kuonuoširdžiausiai rėmėme ir remiame; mes rėmėme net ir tokiu laiku, kuomet savo bendrovę organizavome ir rodos tik apie savo bendrovę turėjome tekalbėti. Jeigu L.A.B-vės šėrininkai kreipdavosi į mus šios bendrovės reikalais, tai juk tie patys šėrininkai yra musų skaitytojai ir sandarininkai. Jiems reikia duoti balsas. Ir tai pastaruoju laiku, kuomet L.A.B-vės reikalai susipainiojo daugiau, negu kas galėjo tikėtis, mes ryžomės kiek galint žmones raminti. Jei kas ir buvo laikraštin įleidžiama, tai buvo tik tukstantinė dalelė kas yra redakcijoje gaunama su keiksmais ir rugojimais ant L.A.B-vės vedėjų.

Taigi negalima musų įtarti, kad mes "pilstėme ant direktoriato galvų pamazgas."

Kas lytisi p. A. B. Strimaičio įtarimo musų rėmime Gabrio, tai jau pereina ribas visokio bendrumo ir teisingumo. Tuomi įžeidžiama netik laikraštis, bet ir tukstančiai skaitytojų.

Kas tokiais keliais manoma atsiekti? Juk tuomi negalima bus visuomenės pertikrinti, kad L.A.B-vės pirmesnieji vedėjai tikrai ir teisingai reikalus išvedė, jeigu dąbar viešai spaudoje su melais išeina. Kas meluoja sykį, jis gal melavo ir daug sykių.

Šituo budu negalima bus ir laikraščiams burnos užrišti. Laikraščiai yra visuomenės tribuna, ir jie turi atspindėti musų gyvenimą, — ar jis sveikas, ar liguistas."

Bereikalo p. A. B. Strimaitis kimba prie laikraščių, kurie, tarnaudami visuomenei, dėjo ir L.A.B. šėrininkų pranešimus, jokio blogo nelinkėdami pačiai Bendrovei. Mums rodos, kad tie laikraščiai yra šiek tiek prisidėję ir prie Bendrovės suorganizavimo, ar ne? Nejau p. Strimaitis mano, kad jis ir jo draugai, tai jau ir L. A. Bendrovė?

Prie progos pridėsime, kad A. B. Strimaitis savo rašiny "Lietuvių Pusmilijoninė Korporacija" (arba Istorija apie Velnio Krapyklą), spausdinamam "Dirvoje," daugiau kalba apie "velnio krapyklą" (žiur. "Dirvos" Nr. 15), negu apie tas priežastis, delei kurių Lietuvos Atstatymo Bendrovė atsiduręs tokion padėtin, kokion Amerikos lietuviai šiandien ją mato. Gali p. Strimaitis krapyti buvusius L.A.B. vedėjus — Karužą, Račkauską, J. Strimaitį ir kitus — nors ir švenčiausiu vandeniu, bet tas dalykų nė kiek nepagerina. Dalykų pagerinimui reikia ne smalos, ne vandens, bet visai ko kito — musų visuomenės pasitikėjimo. Kas jį prarado, tam nė tyras vanduo, nė smala nieko negelbės.

PERMAINOS "VIENYBĖS" ADMINISTRACIJOJE.

Buvęs per keletą metų "Vienybės" (buvusios "Vienybės Lietuvninkų") administratorium pil. Juozas M. Danielius praneša "Vienybės" Nr. 27, jog nuo 15 d. balandžio š. m. pasitraukė iš "Vienybės." Jo vietą užėmė pil. A. M. Augunas, kuris pastaruoju metu dirbo prie "Vienybės," eidamas įvairias pareigas.

Prieš Pradėsiant Derybas Briuselyje.

Šiandien turėjo prasidėti Lietuvių ir Lenkų derybos Briuselyje delei Lenkų užimtos Lietuvos Rytų dalies su musų sostine Vilniumi. Jau buvo paskelbta keletas Lietuvos valdžios pranešimų, kaip Lenkai ruošiasi prie šių derybų: jie yra uždarę Vilniuje visus lietuvių laikraščius, sukišę kalėjiman arba uždėję aukštas pabaudas ant redaktorių ir nuo latiniai stiprina savo kariuomenę, neveizdint į tat, kad sulig Tautos Sąjungos Tarybos nutarimo bent neturėjo teisės daryti tokio kariuomenės dauginimo.

Vakar Balandžio 16 dieną Amerikos spaudoje yra patilpęs Associated Press korespondento iš Kauno pranešimas, kuriame patvirtinamos yra tos žinios. "Trys nauji pėstininkų pulkai, du kavalerijos pulkai, gana didis karinių vežimų ir artilerijos skaičius tapo atgabenti paskutiniose dienose iš Lenkijos Vilniun, kad sustiprinus generolą Želigowski, kursai esąs vadu tos 'nereguliarės' Vilniuje kariuomenės."

"Tą žinią mes esame gavę iš patikiamiausių ir geriausių šaltinių," pasakęs Ministerių Pirmininkas Kazimieras Grinius. "Nuskirtoji Briuselin musų delegacija," — sakęs Ministeris, "yra pasiryžusi daryti viską, kad tik ginčus išrišus ir jis netikęs, kad prieitų prie karo. Musų deelgacijai yra duotas įgaliojimas įsteigti Vilniaus rajone nepriklausomą Valdžią su savo parlamentu ir savo Ministeriais, kurie bus pačių žmonių išrinkti. Tasai parlamentas turėsiąs paskui išsitarti, ar Vilnius turis priklausyti prie Lietuvos ar prie Lenkijos. Kokia išeitis ten nebutų, mes ant to sutiksime, jeigu bus tame išreikšta tikra žmonių valia."

Toksai Ministerio Pirmininko užreiškimas, jiegu tik jis yra teisingai korespondento atpasakotas, gali sukelti neaiškumų. Daug kas pasakys, jog ir patys lenkai nieko daugiau nenorėjo, kaip tik, kad sušaukus Vilniuje Seimą ir davus jam tiesą išsitarti, kam Vilnius privalo priklausyti. Žinoma, negalima manyti, kad Lietuvos Ministerių Pirmininkas, kursai tą pareiškimą yra padaręs, be abejonės su žinia viso Kabineto, butų tos nuomonės, kad tokiam Lenkų Seimui butų leista išsitarti apie to krašto likimą. Čia kalbama apie Steigiamą Seimą, kursai visai butų nepriklausomas nė nuo Lenkų, nė nuo Lietuvių. Sušaukimui tokio Seimo reikalinga įvesti šioj Lietuvos dalyje tokie pat savivaldybės įstatymai, kokie buvo Lietuvoje ir užtikrinti rinkimų sistemą, prie kurios buvo susirinkęs ir Steig. Seimas Kaune. Visa ši Lenkų ginčijama teritorija yra po Lietuvių suverenitetu ir todel tik jiems, o ne Lenkams, tur but leista ir stvivaldybės įstaigos sudaryti ir patsai toksai neprigulmingas Steig. Seimas sušaukti, kuriam Lietuvos Valdžia ir pasitiki.

Kad toksai tiktai nusimanymas galėjo buti, galima spręsti ir iš tolymesnio šio korespondento užreiškimo, jog visas klausimas gludi tame, kad Želigowskio kariuomenė butų prašalinta, o jeigu jau ji nebus prašalinta, tai kad ji nebutų stiprinama iš Lenkijos, nes tuomet ir patys Lietuviai galėsią tvarką savaip padaryti.

Pagaliaus prisieina pažymėti užreiškimas to paties korespondento, jog Lietuvos Užsienio Ministerija turinti žinių, jog tarp Lenkijos ir Sovietų Respublikos prie galutino pasirašymo Rygoj tarp jų sutarties buvusi priimta ir viena slėpiamoji sąlyga, butent, kad Rusų Sovietų Respublika nesikiš į Lenkų ir Lietuvių ginčus, o Lenkai iš savo pusės duoda pilną laisvę veikti savotiškai Latvijoj. Girdi, abie jų Rusijos ir Lenkijos Valdžių atstovai jau pareiškę, kad tat yra netiesa. Toksai pareiškimas yra visai ant vietos, kuomet sutartys daromos slaptai. Kad šių slaptųjų sutarčių gadynė pasaulyje dar nepranykusi, tai matyti ir iš sensacijinio užreiškimo Amerikos laikraščio "The Nation," kuriame sakoma, jog ir tarp Francuzijos ir Anglijos buvusi Londone padaryta slapta sutartis delei laisvo Vokietijos spaudimo. Anglijai buk rupėjo gauti laisvas rankas Tolymuose Rytuose, o Prancuzams duota buvo ta teisė link akcijos Vokietijoj, o gal pridėsime nuo savęs, ir link Lietuvos, nes buvo aiškių žinių, jog Londone išnaujo bus svarstomas Lietuvos pripažinimo klausimas ir net buvo patariama lietuviams tą klausimą išnaujo Londono konferencijoj pakelti, bet kuomet jis buvo pakeltas, tai staigu paaiškėjo, jog buk tas klausimas neturįs daug svarbos, jog jį reikia atidėti ir jis buvo atidėtas.

Lietuvos Informacijų Biuras.
18—IV—1921 m.

Redakcijos Atsakymai.

A. S., Detroit, Mich. — Tamstos prašymo, kad mes patartumėm Detroito lietuvėms šeimininkėms, kad jos "nors kiek pasigailėtų nevedusių arba burdingierių, kad už burdą rendą nors kiek sumažintų," mes negalime išpildyti, nes tai yra virš musų jiegų. Tuo reikalu turėtų pasirupinti patys burdingieriai, kurie gerai pažįsta vietos sąlygas ir geriau gali žinoti, negu mes, ar šeimininkės teisėtai ima auk štas rendas, ar ne. Taigi Tamstos laiško, kuris gana silpnai parašytas ir visai nenušviečia vietos rendų klausimo, negalime sunaudoti.

PIRKITE
LIETUVOS LAISVĖS
PASKOLOS BONUS.

Sveiki ir Linksmi Kudikiai yra Užsiganėdinimas Motinoms.

Lietuvė motina iš Milwaukee rašo:
"Per daugelį savaičių mano kudikis verkė beveik be perstojo dienomis ir naktimis. Aš tikrai nujaučiau, kad tam kaltas jo maistas, ir visur jieškojau pagelbos, bet be pasekmių. Pagaliaus mano gydytojas patarė

Borden's
EAGLE BRAND
(CONDENSED MILK)

ir beveik ant sykio mano kudikis paliovė verkęs, miegojo gerai, irdabar yra sveikiausias kudikis visoje musų kaimynystėje."

THE BORDEN COMPANY,
Borden Building, New York.

Iškirp šį kuponą DABAR—ir prisiųsk ŠIANDIEN 10 ir gausi DYKAI mųs knygą, KUDIKIŲ GEROVĖ, kuri paaiškins, kaip užlaikyti kudikį sveiku. Taipgi gausi maitinimo instrukcijas jusų kalboje.

Vardas .....
Adresas .....
0180

PO MEDŽIU

Gerbiamieji broliai ir seserys:—

Daug naujų ir keistų dalykų dabar pasauly atsitinka. Aną dieną vienas žmogžudys, užmušęs savo pačią, teisiamas teisme ant mirties savo prielaidinę pabučiavo teismo akyvaizdoje; policmanas turėjo duoti per barštinę, kad apginti nuo gyvuliškumo.

Lietuvis aptiekorius rašo iš Serpuhovo, jog pas juos karvė kainuoja viena milijoną rublių, žmogus gauna algos keturis tukstančius rublių į mėnesį, taip išeina, kad už vieną karvę reiktų dirbti dvidešimts metų.

Marie Curie, garsi išradėja radiumo netrukus žada buti Amerikoje, kad susirinkti šimtą tukstančių dolarių del pagaminimo vienos uncijos radiumo delei medikališkų reikalų. Sako, radiumu galima išgydyti vėžio ligą ir daugelį kitų stebuklų padaryti.

Nesenai tapo padaryta operacija ant žmogaus širdies nesutramdant jos darbo kraujo varyme po žmogaus kuną.

Rusijos imperatorius Trockis nužudė du tukstančiu Kronštadto pasikėlėlių revoliucionierių.

Tokias stebuklingas žinias mes sutinkam kasdien. Bet tarpe tų visų žinių šiomis dienomis teko matyti plakatą, ant kurio rašo, kad atsibus diskusijos temoje "Ar verta remti Lietuvos valdžią?" O kur? Worcestery. Tai tikrai nustebina žmogų. Worcesterio Lietuviai išpirko sau paskirtą dalį bonų, surinko atsakantį skaitlių aukų, dirbo ir dirba ką gali del savo Tėvynės, bet tai dar ne visi. Yra dalis žmonių, kurie darbą nuolat tramdė, bet nieko nenuveikė. Dabar užsakė ginčus, kad kas nors eitų juos pertikrinti, ar verta remti Lietuvos valdžią.

Begindami ir bekalbėdami ne vienam musų broliui lietuviui gali įkalbėti savo tėvų priešais jo norą. Musų vientaučiai šios gadynės dar ką-tik paleisti iš verguvės ir ką-tik susispietė savo valdžią įsteigti savo žemėje. Rupinasi, lieja kraują, vargsta ir laikosi, kad nepapuolus į naują verguvę lenkų, rusų ar vokiečių. Tauta, kuri nori buti laisva, yra tauta pirmynžengianti, progresuojanti, tauta aukštų, sveikų ir gerų norų. Kas gali drįsti tokios tautos valdžią neremti, neaukauti ir ja nesididžiuoti? Nerasi žmogaus ant žemės, kuris tokius norus tautos galėtų paniekinti. Vienok tarpe musų yra tokių brolių, kurie mano, kad diskusijos gali jiem kokią naudą atnešti.

Ne, mieli broliai! Daug metų jųs samdysite sales, daug metų jųs rengsite koncertus ir sveikinsite savo dainose gabius žydelius, kuriems pasisekė pavergti Rusiją ant trumpo laiko, pakol jųs pertikrinsite, kad lietuviams nereikia remti valdžios. Musų tauta ikvaliai jau privargo po svetimom letenom ir jeigu jiems laisvė bus brangi, tai delei tos laisvės laikys savo valdžios organizaciją, taisys savo teises, gerins savo buvį visu kuom, o niekad negrįžš į verguvę kitos tautos. Lietuvos valdžia nieko nepaiso apie musų bergždžias kalbas, ji daro, kas jai galima, savo Tėvynę apgina visur, kur tik žmonės Lietuvos susiorganizavo ir kur tik pasirodė lietuviškas upas, visur gyvuoja Lietuva. Tos Lietuvos dalys, kurios nepaklausė šauksmo Lietuvos balso, nesiorganizavo, jos pateko po svetimu jungu ir klausimas eina, kaip juos išliuosuoti, kada jie patys nesistengė save paliuosuoti, kada buvo galima. Iš Lietuvos žmonės praneša, kad jie duonos turi, kas turi duonos, tai ir reštą gyvenimo reikmenų gali pasigaminti. Todel jų organizacija yra gera ir valdžia, kuri tą organizaciją įstengė palaikyti šitam sunkiausiam padėjime verta paremti, verta pagerbti.

Jeigu Lietuvos valdžia ir butų kam negera, tai dar turi tiesą išrinkti sau geresnę per savo seimo pasiuntinius, o kokią jie išrenka, tokia yra geriausia ir verta kiekvienam lietuviui ją palaikyti neklausant agitatorių, kuriuos kitos tautos paperka, kad mus, kaip gervės, maišytų ir musų nuomones skirstytų.

Mes esam darbininkai, mieli broliai ir seserys, mes turim šerti daug utelių ant savo sprando vien iš savo nežinės. Daugelį tokių utelių, kurios musų krauju minta ir mums protą maišo, galėtume vienu mostelėjimu nusikratyti. Mums reikia tyro mokslo, o ne maišymo pėdų. Jeigu mes su savo organizacija ir savo valdžia neišgalėsim sau duonos pasigaminti, savo šalį rėdyti, tada pasakysim, jog musų prapultis, • tegul pasijungia mus kas nori, bet pakol mes dar turim savo šiltą kampelį ir duonos kąsnį, nežiurint kaip sunki dabar valanda, laikykimės ir neduokime jokiems svetimų norų agitatoriams leisti mums bužį į ausį. Kaip uteles nubraukime nuo savo sprando, negelbėkim jiems nė svetainių samdyti, nė jų dailos platinti. Jų dailoje yra žmogžudystė ir piemeniškas partyviškumas. Tai yra naujos mados utelės, kurios pradeda kankinti laisvę žmonių, laisvę, kurią žmonės dasigyveno per savo kantrybę, per savo tobulinimasi. Mes tikim į žmogaus išsivystymą į kilimą iš gyvulio stovio; jų norai žmogų paversti gyvuliu ir laikyti jį nelaisvėje.

Mokinkimės kaip save valdyti, mylėkime savo šalį, savo valdžią, kokią mes įstengėm turėti, nes be valdžios prapultis grėsia. Šelpkime Lietuvą ir duokime progą musų broliams suvirtėti savo pradžioje atgijimo. Ji pati pamatys viską kas reikia taisyti ir savo balsavimu pataisys viską, kas tik reikia, be pagelbos išgamų musų ir parsidavėlių, garbinančių svetimus dievaičius.

BUDAPEŠTO LIGONBUČIAI PRIGRUSTI.

Budapeštas. — Amerikos Raudonojo Kryžiaus pranešimu, tik pusė visų žmonių, kurie kreipiasi prie Budapešto ligonbučių, gali but prižiurėti. Kad padaryti vietos tiems, kuriems pagelba butinai reikalinga, ligoniai yra paleidžiami pirma, negu galutinai pasveiksta. Visuose ligonbučiuose yra permažai įstatymų. Ypatingai neturi užklodų, baltinių, raiščių ir kuro apšildymui šaltų ligonbučio skyrių. Viename dideliame ligonbuty degina rakandus, idant apšildyti operacijos kambarį.

KURSAI AKLIEMS.

Kansas City, Mo. — Mergaitės iš Kansas valstijos mokyklos akliems interesuojasi naminės hygienos ir ligonių prižiurėjimo kursais, kuriuos įsteigė mokykloj vietinis A. R. Kryžiaus skyrius. Studentai mokosi normaliai.

LIETUVIAI AMERIKOJ

NEWARK, N. J.
Pareiškimas del Newarko Apsigynimo Paskolos Bonų Pardavinėjimo Stoties.

Lietuvių Piliečių Sąjungos Newarko 44-to Skyriaus laikytame susirinkime balandžio 4-tą dieną šių metų, 180 New York avenue, Newark, N. J., tapo pakeltas klausimas apie L.A.B.P. stoties darbuotę ir apkalbėjus dabartinę L.A.B.P. stoties darbuotę atrasta, kad L.A.B.P. stoties darbuotė yra taikoma, kad kuodaugiausiai pasidarbavus klerikalų labui, kaip jau yra parodžiusi savo pasielgimu vasario 16-tas dienos apvaikščiojimo surengimu, į kurį visi tikri piliečiai buvo atėję su tikslu suteikti savo auką del savo Tėvynės Lietuvos reikalų. Bet A. B. P. stotis, norėdama šv. Kazimiero dieną apvaikščioti iškilmingiaus ir tame apvaikščiojime surinktas aukas pasiųsti per Tautos Fondą savo, tai yra klerikalų partijos reikalams, vasario 6-tos apvaikščiojimo iškilmėse paskelbė, kad aukų Lietuvos reikalams nepriims, o tik del padengimo šio surengimo bus renkamos aukos. Žmonės, matydami, kad čia norima padaryti biznis, o ne aukų savo Tėvynei, išsiskirstė apgailestaudami netikusį pasielgimą;

Kadangi vėliaus skelbdama melagingas žinias, kaipo protestą prieš L.P.Sąjungą, su tikslu jai pakenkti, kaip kad tilpo "Garso" No. 11, kovo 17-tą d., 1921 m., ir kituose tos rųšies laikraščiuose ir kad tas neva protestas prieš "neteisybę" nuo galo iki galo yra neteisingas ir net su tikslu melagingas, tai apie tai liudija patys tos stoties nariai. Pavyzdžiui, tame neva proteste yra pasakyta: "visi komisijos nariai drauge su kitais vienbalsiai protestavo." Apie šį protestą užklausus L. P. Sąjungos susirinkime vieno iš komisijos ir čia minėtos L.A.B.P. stoties nario, ar tiesa, kad tokis protestas vienbalsiai buvo išneštas ir į šį paklausimą pil. M. Dvareckas atsakė sekančiai: "Aš nesutikau su tuomi jų protestu ir balsavau prieš tai, Jurgis Brazas. (Mat pirma, negu tas protestas - šlamštas buvo išsiuntinėtas laikraščiams, jo originalas pateko man, žemiau pasirašiusiam, į rankas ir kuomet J. Brazas atėjo jį atsiimti, aš paklausiau, del ko nesutiko su tuomi pil. V. Ambrazevičius ir rodosi dar kas daugiaus, bet klerikalai į tai nekreipė domės." Antra, kad tai buvo daroma su tikslu pakenkti L.P.Sąj., tai prie to prisipažino patsai to neva protesto sulipytojas Jurgis Brazas. atėjo jį attai yra daroma ir pastebėjau, kad nė "Vienybė" nė kiti rimtesni laikraščiai tokios neteisybės netalpins. Tuomet J. Brazas man atsakė: "Mes žinome, kad netalpins, todel aš ir padariau daug kopijų ir jas tuojaus pasiuntinėsiu į savuosius (reikia suprasti į klerikališkus, kurie to ir laukė) laikraščius;" ir

Kadangi persiorganizuojant L.A.B.P. stočiai visas darbas buvo atliktas neteisėtai ir jokio bešališkumo nebuvo prisilaikoma, o vien tik vadovaujanties R.K.F. Centro nusistatyta taktika, kuri yra negalima pritaikyti prie Valstybės reikalu klausimo (Susirinkime, kuriame reikėjo perorganizuoti stotį, tuli žmonės darė visokius trukdymus ir rinkimus į naują stotį užlaikė iki po 12 val. naktį, tai yra vieną dieną sušaukė susirinkimą, o kitą dieną išrinko žmones į į naują stotį del L.A.B.P. Ar tai nebuvo daroma su tikslu, kad netekę kantrybės tinkami tam darbui žmonės išsiskirstytų? Kas buvo tam susirinkime ir tai tėmijo, aiškiai tai matė. Kada jau buvo išsiskirstę žmonės, tuomet pasilikę keletas visais atžvilgiais netinkanti tam darbui žmonės apsišaukė save L.A.B.P. stočia, už kurią Newarko lietuviai neima atsakomybės).

Todel mes nutarėm su tokia N.L.A.B.P. stočia iki ji nebus perorganizuota ir iki nepradės eiti savo pereigas, kaipo bešališka, **nesiskaityti.**

Varde L.P.Sąjungos

A. S. Trečiokas,
Sekretorius.

LOWELL, MASS.

10 d. balandžio Draugystė Saldžiausios Širdies Jezaus buvo surengus prakalbas. Kalbėjo St. Michelsonas, "Keleivio" redaktorius. Pirmu atvėju išrodinėjo draugysčių naudingumą ir patarė kiekvienam lietuviui prigulėti, jei nori save apsisaugoti nelaimei patikus. Prigulėdamas prie draugystės žmogus taipgi lavinas. Sako, tik organizuoti žmonės viską nuveikia, o nė pavieniai.

Ant galo kalbėjo apie Lietuvos padėtį. Sako, Vilnius turi buti lietuvių nežiurint lenkų kėsinimosi jį užgrobti, nes lietuviai negali buti be savo sostinės.

Po prakalbos buvo duota keletas klausimų. Nekurie musų komunistėliai nepasiganėdino tuo, kad kalbėtojas teisybę pasakė ir dabar pyksta.

Tos apčios dienos vakare buvo suloštas veikalas "Meilės paslaptybės." Sulošė neblogai, bet tvarka nebuvo pagirtina. Vienas žmogelis, prisikaušęs naminės, kėlė betvarkę per visą vakarą. Patartina butų neleisti tokių daugiau į svetainę.

17 d. balandžio įvyko Mokslo Draugijos parengtos prakalbos, kurių tikslas — paraginti žmones įkurti mokyklą vakacijų laike čia gimusiems vaikučiams, kurioje jie galėtų mokytis lietuvių kalboje skaitymo, rašymo ir istorijos. Taipgi įkurti mokyklą ir suaugusiems. Kalbėjo St. Michelsonas. Trumpai paaiškino, kodel lietuviai turi mokinti savo vaikučius lietuviškai. Sako, tik tos tautos yra galingos, kurios turėjo spaudą, bet lietuviai atsilankę, nes jų spauda buvo užginta. Nors lietuviai seniau buvo galingi, bet šiandien jie visai nežinomi. Antgalo kalbėjo apie tai, koks yra skirtumas tarp mokslo ir apšvietos. Tik toks žmogus, sako, yra apšišvietęs, kuris daug mokslo šakų pažįsta, kuris susipažinęs su politika, bet kuris tik vieną šaką mokslo tepažįsta, tai dar nereiškia, kad jis apšišvietęs. Taipgi nurodė, kad musų kunigai visados buvo ir yra priešingi tikram mokslui. Kunigija daug žmonių nukankino praeity už mokslą, nes kaip žmogus tik daugiau dažino, tai ir nebetiki kunigams. Ir musų kunigėlis pranešė, kad, girdi, geram katalikui neprivalu eiti ant bedieviškų prakalbų. Girdi, mes patys sueisim ir įstengsim savo mokyklą. Klausimas, kur iki šiol jis buvo su tuo sumanymu? Parapija juk gyvuoja apie 11 metų, bet ar daug ji rupinosi lietuvių švietimo reikalais? Daug čia yra ištautėjusių lietuvių vaikučių, kurie žuva amerikonizmo bangose, bet kaip tik kas pradeda rupintis jų likimu, tai ir priešų netruksta, nes jiems lietuvystė neapeina, bile tik gauna dolarių užtektinai.

Bet reikia tikėtis, kad mokyklų kurimo darbas pilnai nusiseks, nes beveik visos draugijos tam darbui pritaria ir komitetas jau yra susidaręs iš kelių draugijų, o kitos gal vėliau prisidės. Visi, kurie buvo prakalbose, karštai tam darbui pritaria ir 30 ypatų padavė savo pavardes ir pažadus, kad lankys mokyklą. Kiek vėliau vėl žada turėti susirinkimą aptarimui, kur bus galima gauti vietą. Lowelliečiai nors ir vėlai pradeda atbusti iš miego ir rengiasi rimtai darbuotis apšvietos dirvoje. Šio darbo sumanytoju buvo St. Uždavinis, nesenai pribuvęs iš Haverhill, Mass.

Lovellietis.

NASHUA, N. H.
Prakalbos.

Balandžio 3 d., š.m., tapo surengtos Šv. Kazimiero Draugystės ir lietuvių koope ratyvės mėsos krautuvės (bučernės) bendros prakalbos, kurios atsibuvo Franklin Opera House svetainėje, Main St. Publikos prisirinko pilna svetainė. Kalbėjo J. Neviackas iš Bostono.

Pirmu atvėju jis kalbėjo apie pašelpines draugijas. Antru atvėju apie kooperacijas ir kitus ekonominius dalykus. Reikia tikėtis, kad šios prakalbos daug naudos atneš kaip Šv. Kaz. Dr-jai, taip ir lietuvių kooperacijai.

Turiu pasakyti, kad kooperatyvės bučernės biznis eina pasekmingai. Vos 5 mėnesiai, kaip ši kooperatyvė krautuvė gyvuoja, o jau 4 dol. ant šėro užaugo ir šėrininkai mato, kad ši kooperacija atneš jiems didelę naudą.

Taigi kas dar nėra prisirašęs prie šios kooperacijos, kviečiame ateiti ir prisirašyti, šėras 25 dol. Pasirodykim svetimtaučiams, kad ir mes lietuviai vienybę mylim ir nesiduodam save kitiems išnaudot.

Ed. Čiočys;
L. Koop. fin. sekr.

BROOKLYN, N. Y.

Meldžiu gerb. "Amerikos Lietuvio" redakcijos patalpinti šią trumpą mano korespondenciją. Turiu pasakyti, kad aš jau turiu su "Amerikos Lietuviu" atsiskirti ir todel man nemalonu net čion rašyti ir tęsti savo žodžius tolyn. Bet visgi turiu pasakyti, kad aš buvau laimingu skaitydamas "A. L." ir žinau, kad jis man daug, daug gerų minčių suteikė ir nekartą suramino, kada jį skaičiau. O skaitau aš jį nuo pirmos dienos jo gyvavimo; pradėjau skaityti "Amerikos Lietuvį" nuo pirmo jo numerio išėjimo, tapdamas jo prenumeratorium. Juo toliau aš jį skaičiau, juo labiau jį pamylėjau ir visus naudingus aprašymus.

Bet nelaimė. Užėjus didžiausiai bedarbei ir darbo nesant, sumaniau keliauti toliau į Ameriką, tikėdamas, kad kur nors gal rasiu laimę. Bet apsirikau, niekur gero neradau, tik visur nelaimės, visur vargai. Toliau bevažiuojant teko pamatyt Pennsylvanijos valstijoj aukštus kalnus, berioksančius aukštus, dangų siekiančius, žmonių supiltus "durbankius" ir visokias upes, tekančias išmainų drumstu vandeniu. Maniau čion apsistoti ir pagyventi — pažiurėti, kaip žmonės ten darbuojasi. Bet apsistojęs nieko gero nemačiau ir negirdėjau. Teko tik išgirsti, kad čion žmogų užmušė, ten sužeidė; aš pasibaisėjau tokias žinias išgirdęs ir sumaniau sau, jog geriau keliauti į Lietuvą, negu tose mainose dirbti, kur nė saulutės, nė jos taip malonių spindulių per dieną nematyti.

Greitu laiku iškeliavau atgal į Brooklyną, idant rengtis į tėvynę Lietuvą, kur su pasiilgimu laukia musų broliai lietuviai pargrįžtant. Ir aš pilnai tikiu, kad Lietuvoj laukia pargrįžtant didžiumos Amerikos lietuvių.

Taigi, gerb. "Amerikos Lietuvi," nemalonu man su tavim persiskirti, bet kad gyvenimas priverčia, tai nėra kas daryti. Tačiaus nesakau sudiev, bet tik iki pasimatymo, nes sugrįžęs į Lietuvą vėl tikiuosi pasimatyti.

J. Jurgelionis.

UKĖS RUSIJOS PABĖGĖLIAMS.

Konstantinopolis. — Daugelis Rusijos ukininkų, kurie tapo išvaryti arba patys pabėgo ir dabar randasi Konstantinopoly, gauna darbo Rauneli Fener ir apylinkėje Amerikos Raudonojo Kryžiaus sumanytąjį projektą išdirbo p. Trozenko, pabėgęs iš Rusijos mokytojas. Jis užtnteresavo graikus žemės savininkus samdyti jo nelaimingus tautiečius. Žemė duota pabėgėliams dykai, bet jie patys turės pristatyti arklius ir ukės padargus už paskolą, kuri turi buti atmokėta į penkis metus. Darbas eina gana sekmingai ir sumažina sunkenybę, užkrautą ant organizacijų, kurios turėjo prižiurėti tuos pabėgėlius, kuomet jie bėgo nuo sovietų kariuomenės.

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

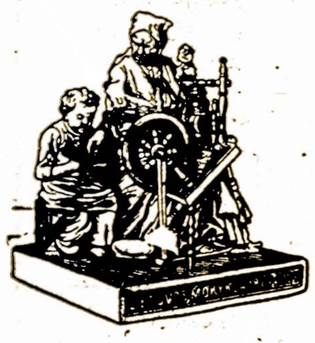

—Mama, papasakok man daugiau apie garsius vyrus, kurie išrado ir išvystė elektros mokslą.

—Vaikeli, paskiausia mes kalbėjom apie garsų vyrą Faraday, kuris gavęs tikietus dovanų ėjo klausytis prolekcijų apie elektrą. Jis klausėsi tų paskaitų ir užsirašinėjo svarbius išrišimus, ką Davy pasakė. Po prolekcijos Faraday drebėdamas priėjo prie Davy ir parodė jam savo užrašus. Davy labai nusistebėjo iš jauno Faraday, kad jis pasirodė taip gabus ir susirašė visus svarbius klausimus. Faraday pasakė nedrąsiai, kad jis nori buti mokslinčius. Davy labai atjautė mažo vargingo vaiko padėjimą, nes jis budamas jaunu taip pat turėjo sunkiai vargti, pakol įgavo mokslą. Todel jis pagelbėjo Faraday'ui, pirma tikrai ištyręs jo drutą nusprendimą. Priėmė jis Faraday pas save, mokino jį ir davė jam daryti visokius tyrinėjimus su elektra. Faraday gyvenimo buvo ilga istorija jo daug nuveiktų dalykų. Jis daugiau nuveikė moksle, negu koks kitas vyras tuose laikuose. Jo lekcijos ir jo raštai aiškino painiausius dalykus; jo aiškinimai ir raštai taip aiškiai buvo išvedžiojami, kad ir jauniausias kudikis galėjo suprasti. Iš daugelio jo naudingų sumanymų, paminėsiu . veik tik tuos, kurie paliečia elektrą ir magnetą. Profesorius Oersted sumanė, kad elektra gali pasukti magneto rodyklę. Faraday darbavosi taip ilgai, pakol nesurado, kad magnetas gali elektrizuoti dratą, per kurį elektros vilnys neina. Tas davė aiškiai suprasti giminiškumą tarpe elektros ir magneto. Rezultatas to išradimo buvo toks, jog tyrinėtojas pamatė, kad elektros galima gauti daug ir kad nevien puode arba baterijoje ją galima laikyti. Pirmiausia tapo išrasta, jog suraitytas dratas, suelektrizuotas, pridėtas prie magneto, pats palieka magnetu, su pietiniu ir žieminiu polium. Žieminis polius drato yra traukiamas pietinio poliaus drato, pietinis polius drato yra traukiamas žieminio polio magneto, kada žieminio poliaus magnetas suka žieminį polių elektrizuoto drato ir pietinio poliaus magnetas suka pietinio poliaus dratą. Vienok galima padaryti, kad pietinio ir žieminio poliaus dratai gali buti sumainyti. Jeigu elektros vilnys leidžiamos per vieną galą drato, tas galas, per kurį įsileidžia vilnys, vadinasi žieminiu polium. Jeigu leidžiama vilnys į kitą galą drato, tada kitas galas palieka žieminiu polium. Kaip tik elektros vilnys yra atjungtos, surangytas dratas nustoja magnetiškumo.

William Sturges 1825 metais pegerino magnetą. Jis paėmė šmotą minkštos geležies ir apvyniojo dratu, pasirodė, kad toks sudarymas padaro elektrizuotą magnetą. Toks magnetas pasidaro magnetas ir ne magnetas, įleidžiant arba uždarant nuo jo elektros vilnis, kiek nori ir kada nori. Tas davė žmonėm pagerintą magnetą, kuris gali suelektrizuoti drato raitinius arti savęs. Faraday be parstojimo besidarbuodamas atrado, jog kada dratas susisiekia su magnetu pareina galybę, per kurį magneto jiega keliauja. Todel ant kiek daugiau drato vieta pereina per tą magneto liniją, tiek tankiau ji jaučia magneto spėką. Todel kitas sumanymas buvo pririšti dratus prie besisukančio rato. Kada ratas tapo sukamas greitai, dratai galuose gavo greitus jausmus nuo magneto. Elektrai pasidarius surangytam drate galima nuvesti per dratus į "resyverį" ir surinktą į kruvą pajiegą galima pasiųsti šimtus ir tukstančius mylių tolumo ir ten nuėjus gali buti vartojama prie kokio norint reikalingo darbo. Vartojamas elektro magneto padaro galimu gauti pajiegą sukti indžinus, veikti telegrafe ir telefone, kilinoti milžiniškas vogas ir atlikti įvairius darbus. Jiega paklusni delto, kad pagal norą žmogaus gali buti atidaryta ir uždaryta. Faraday savo tyrinėjimais padėjo tik fundamentą. Jis padarė elektros pajiegą, kuri dabar likosi tik pritaikyti prie tukstančių įvairių žmogaus gyvenime reikmenų.

Vienok ilgi protarpiai perėjo, pakol žmonės iš naujų sumanymų pradėjo naudotis. Telegrafas pirmiausia buvo išrastą 1837, kabeliai nutiesti per jures 1852, elektrikiniai varpeliai įvesti 1855. Telefonas ir šviesa tapo įvesta 1878 m. Kad padaryti elektrą ir parduoti žmonėms po mierą, kaip kitoki daiktai, tapo sumanyta 1883. Nuo 1892 metų prasidėjo elektrikinių karų taisymas. Bevielinis telegrafas buvo žinomas senai, bet praktiškai įvestas tik 1899. Vienas iš garsingiausių elektros mokslo žmonių buvo Lordas Kelvin, kuris mirė tik 1907 m.

Taip tai tas mokslas išsivystė nuo trynimo burkštino, kuris pritraukė prie savęs šapus, nuo trynimo stiklinių cilinderių ir pančekų, nuo Leydeno puodo, nuo voltaiškos kolumnos, celių ir baterijų iki elektro magnitui, nuo kurių gimė milžiniškos dinamos, kurios suvartoja mokslą tų pereitų gadynių garsingų vyrų tyrinėtojų ir daro pusės pasaulio darbą; gelbsti žmonėms visuose sunkiuose darbuose: gaminime maisto, apsivilkimo, kelionėse ir susinešime. Jų vardai kiekvienam gyvam žmogui turėtų buti žinomi.

Nemuno Sunus.

Iš Visur.

DARBININKŲ JUDĖJIMAS PALESTINOJ.

Viena, Austrija . — Šio miesto sionistai nesenai gavo labai įdomių pranešimų, kurie nušviečia darbininkų judėjimą Palestinoje. Iš jų matyt, kad, iš visų vakarinės Azijos šalių, Palestina yra vienintėlė šalis, galinti pasigirti moderniška darbininkų judėjimu. Čia yra susiburusios visos socialistinės idejos srovės, pradedant nuo reformistų iki komunistų. Tačiaus stebėtiniausia gi tai, kad tas judėjimas nėra padaręs jokios įtakos į didžiumą tos šalies gyventojų—arabus.

Mahometo tikėjimą išpažįstantieji arabai sudaro 68 nuoš. visų gyventojų, krikščionys arabai — 12 nuoš., žydai 15 nuoš., o likusius 5 nuoš. sudaro mažos grupelės grekų, armenų anglų ir vokiečių. Iš visų paminėtų, žydai yra vienintele rase, kuri ytin labai susidomėjus darbininkų judėjime. Tai svarbiausia yra delto, kad arabų kulturinis pakilimas yra labai žemas. Mokslu tarp arabų naudojasi tik pasiturinčioji klasė, kuri gerokai dar pražliugusi feodalizmo (baudžiavos) dvasia. Net ir kaikuriuose miestuose, kur gyvena mokantys skaityti ir rašyti arabai darbininkai, truksta socialistinės literaturos. Tiesa, tarp arabų galima rasti tokių, kurie pusėtinai simpatižuoja bolševizmui, bet jų bolševizmas nėra tai socialistinis judėjimas; tai yra senoviška tradicijinė agitacija už laisvę, kuri turi paliuosuoti Rytus iš-po Europos imperializmo globos. Išskyrus iškrovėjus, kurie iškrauna laivus primitiviuose Palestinos uostuose, tarp arabų gyventojų nėra nė mažiausio profesinių sąjungų ženklo.

Žydų darbininkų judėjimas Palestinoje gauna tiesioginį įkvėpimą iš Europos socialistinio pasaulio darbuotės. Socialistų laikraščiai įvairiose kalbose yra godžiai skaitomi ir cituojami. Vienok nežiurint visa to, Palestinos darbininkų judėjimas turi skirtingas industriales formas, kurios sujungtos su specialėmis sionistų proletariato problemomis.

ONTARIO BUS SAUSA.

Toronto, Kanada. — Anot neoficialių žinių, Ontario provincijoj nuo 125,000 iki 200,000 žmonių referendumo keliu nubalsavo už tai, kad nebebutų įvežama ir pardavinėjama svaiginantieji gėrimai.

PLIENO PRAMONININKAI PRIEŠ DARBININKŲ SĄJUNGAS.

New Yorkas. — Suvienytų Valstijų plieno korporacijos akcionieriai savo metiniame susirinkime vienu balsu nutarė teikti paramą Elbert H. Gary ir jo draugams korporacijos vedime ir ateities kovose su darbininkų sąjungomis.

14 NUKAUTA IR 100 SUŽEISTA ITALŲ RIAUŠĖSE.

Roma. — Gautomis čia iš Tuscany provincijos žiniomis, 18 d. balandžio ten įvyko susikirtimas tarp fasistų ir komunistų, kuriame 14 žmonių nukauta ir 100 sužeista.

PAGELBA ŠIAURINEI AFRIKAI.

Amerikos Raudonasis Kryžius pasiuntė pirmą savo siuntinį įvairių daiktų šiaurinei Afrikai. Apart įtaisymų motinystės ligonbučiams, pasiuntė 11 skrynelių vaistų, 5,000 svarų pieno, 2,500 svarų muilo, 1,000 kaldrų ir 1,000 jardų audeklo, neskaitant drabužių, kurie bus išdalinti Rusijos pabėgėliams. Salinė ir svetimžemių divizija turi virš 200 darbininkų Afrikoj.

KUDIKIŲ SVEIKATOS DEMONSTRAVIMAS.

Tautinė Vaikų Sveikatos Taryba, prie kurios prisidėjo ir Amerikos Raudonasis Kryžius, paskelbė planus originališkam kudikių sveikatos demonstravimui. Taryba, susidedanti iš šešių tautinių organizacijų, paskyrė $200,000 pagelbai kokio nors miestelio iš 20,000 gyventojų įgyti ideališką stovį del išlavinimo savo vaikų nuo kudikystės iki jaunystės. Žinotojų kimitetas paskirs miestelį.

BAKTERIJOS.

Bakterijos, arba ligų gemalai, paprapstai, tuoj išnyksta, kaip tik apleidžia kuną, nes kaip ir viskas tuoj išnyksta, kuomet atskirta nuo naturališko elemento. Bakterijos gyvena per kelias valandas, bet kartais ir per dienas, jeigu nėra saulės šviesos, sausumo, švarumo ir oxygeno.

Saulės šviesa—geriausias išnaikintojas ligų gemalų. Bakterijos tuoj išnyksta, jeigu randasi šviesiam kambary. Bet jeigu randasi išmatose, kurių saulės spinduliai nepasiekia, jos gyvuoja per savaites ir mėnesius.

Sausumas irgi naikina bakterijas. Drėgnume, ypatingai tamsume, jos gyvuoja per savaites.

Kuomet bakterijos išvarytos iš kuno ir negali gauti tinkamo maisto, tai badu išgaišta. Bet yra kelios rųšys, kurios pavirsta į sausą, nekrutančią, kaip ir sėklą, ir taip pasilieka per dienas ir savaites ir vėl virsta į gemalus, kuomet aplinkybės pavelina. Tą sausą, lyg sėklinę, formą vadiname "gemalu." Tokias bakterijas randame dulkėse. Dulkės puola ant visų neuždengtų daiktų ir taip tie gemalai platinasi.

Muiluotas vanduo, šukuojamas šepetys ir saulės šviesa labai greit išnaikina gemalus. Vaikams reikia įsakyti nusimazgoti rankas prieš kiekvieną valgį. Ligonių kambarys turi buti švariai užlaikomas, idant sulaikyti išsiplatinimą gemalų tarp sveikųjų.

Amer. Raud. Kryžius.

UKININKYSTĖ.

KĄ PRADĖT ANT UKĖS APSIGYVENUS.

Jeigu ukė yra arti miesto ir naujas ukininkas mano imtis auginimo daržovių, tad reikia laiku imtis prie žemės apdirbimo, už mėžimo ir pasigaminimo sėklos ar pasodninkų (apie žemės apdirbimą, sėjimą ir tam panašiai, kalbėsime vėliau), kad laikui prijėjus ką nors sėt ar sodint, viską turėt jau prirengtu. Abelnai sakant, reikia imtis prie sudarymo pradžios to, kas yra pasiskirta.

ŽVILGSNIS Į UKININKYSTĘ.

Ukininkystė, kaip jau pirmiau sakyta, susideda iš daugelio šakų. Vienok ne kiekviena duodasi bile kur įvykdint, nes vienos ar kitos tokių šakų turi savo reikalavimus, kurie paeina nuo aplinkybių, o ne nuo ukininkų noro. Imkim sau kad ir javų auginimą. Vieni jų auga vienoj vietoj, kiti kitoj. Paveizdan imkime Suvienytose Valstijose visiems žinomus kornus. Jie gerai auga ir dera Illinois ir Iowa valstijose, kuomet tie patįs kornai neauga kitose valstijose, jei tik spėja suaugt į stambus, tinkamus gyvulių pašarui. Mat jie auga tik ten, kur jiems tinka klimatas. Lima bynai, gerai auganti pietinėse ir vakarinėse valstijose, šiaurinėse ir šiaurvakarinėse valstijose jie tik į plokštis daauga ir jau noksta, į grudus nesuaugę. Dakotos ir Minesotos valstijose auga vasariniai kviečiai, kurie pietinėse ir pietvakarinėse valstijose beveik ne auga, o šiaurinėse valstijose auganti žieminiai javai vasarinių kviečių žemėje iššala žiemos metu. Wisconsin, Michigan ir Ohio garsios bulvėmis, kuriomis maitinama bevėik visa šalis. Kentucky ir Connecticut valstijos garsios tabaku. Abelnai sakant, kiekvieni javai, ar kitoki augalai turi savo ruožtus, ne todel, kad ten ukininkai jų auginimu užsiima, bet todel, kad ten jie auga, o kitur ne. Jų augimas priklauso ne nuo ko kito, tik nuo klimato.

Gyvulių auginimas irgi turi savo aplinkybes, tad ir jų auginimas priklauso ne nuo ukininko noro, bet nuo aplinkybių. Jų auginimas yra galimu ten, kur yra pievų, auga žolė, pašaras, yra ganyklė ir bėgančio vandens. Sausose vietose, kur neauga žolė, kur žiemos ilgos ir gilios, gyvulių auginimas negalimas, o jei ir auginama koks, tai iš jo menka nauda, net ir turgaus ten ant gyvulių nėra. Kiaulių, žąsų ir ančių auginimas reikalauja, apart maisto, vandens daugiau stovinčio negu bėgančio. Auginimas avių reikalauja daugiau sauso pašaro, tad pievos joms ne butinai reikalingos, užtenka ganykloms kalvų, bile yra vasaros karščiuose pavėsiui medžių ir tyro vandens atsigerti. Jos mėgsta ganyklai daugiau žemę prie smilties, negu kitokią, dargi drėgną. Pieninininkystei, kur laikoma karvės, reikalinga bėgantis vanduo, ganykla neperšlapia, žalias ir džiovintas pašaras, ir vasaros karščiuose pavėsis. Bitininkystė reikalauja klimato, kur trumpos žiemos, daug sodų ir žydinčių pievų, taipgi neperšlapios vasaros.

ŽEMĖS DIRBIMAS.

Apie žemės dirbimą, jos trėšimą ir išdirbimą, abelnai, vienu mostelėjimu pasakyti negalima, nes jos išdirbimas ir trėšimas taipgi turi savo reikalavimus, nevienodus. Vienur žemė yra lengva, kitur sunki, vienur juodžemis, kitur smiltis su moliu, kitur baltžemis ir daug kitokios. Visos šitos žemės rušis, kiekviena jų reikalauja kitokio dirbimo, kitokio trėšimo. Apart žemės atskirų rųšių, ant jos veikia ir klimatas. Vienur lyja daugiau, kitur mažiau. Vienur žemė yra šilta kitur šalta, kitur sausa, dar kitur drėgna. Drėgna žemė paprastai yra vadinama riebia. Joje yra susistoję žemės gazai, kurie neleidžia vėjui žemę išdžiovint. Tokia žemė, kad ir nedaug lyjant, greitai pažliunga vandeniu. Tokioj žemėj ne viskas auga, o tik tas, kas mėgsta drėgnumą. Šitokiai žemei reikia daug darbo, nes ją reikia kartais kelis kartus art ir akėt, jei to reikalauja javai, kurie manoma jon sėt.

Sausa žemė, paprastai, nors nevisuomet teisingai, žmonių yra vadinama smiltis. Šita žemė yra kiaura ir liuosa nuo gazų, todel ji viską lengvai per leidžia ir ji lytaus nebijo. Gali lyt kiek nori, nustojo liję, pustelėjo vėjas, ji ir vėl sausa. Tokia žemė greit išseka, reikalauja tankaus trėšimo ir lengva dirbt, nes užtenka vieno arimo ir daugiausia auginama bulvės, byncai (šebelakėjimo, javų pasėjimui. Šitokioj žemėj bonai), grikiai ir vynuogės. Rods, auginama ir kitoki javai, bet tai, taip sakant, tik iš bėdos. Sausoj žemėj auginant bulves, ar byncus, reikia kelis kartus tarpe vagų su kultavateriu žemę išdraskyt, kad žolės neaugtų, tai viskas. Žemė su moliu, prie žvyriaus, prie šlyno ir kitokia, reikalauja kitokių dirbimų. Bet apie kiekvieną skyrium ir smulkmeniškai išpasakot negalima, nes kiekvieniem javam reikia kitokio dirbimo, tad tolesniuose skyriuose, kalbant apie javus, bus galima plačiai apsistoti ir apie žemės apdirbimą. Čia tik trumpai pasakoma, kad nevisur ir nevienodai žemė gali ir turi but dirbama, kadangi tas paeina nuo klimato, nuo javų ir nuo pačios žemės rušies. Tas pats ir su trėšimu, nes trąšos, ar mėšlas, irgi nevienodi, taip ir nevisur vienodai galima juos sunaudot. Apie tai ir vėliasniuose skyriuose kiek daugiau ir ilgiau pakalbėsime.

MAŠINOS.

Pagreitinimui ir palengvinimui darbų ukėse yra vartojamos įvairios mašinos. Nevisur vienok šitos mašinos yra praktiškomis. Arimo mašinos ir traktoriai, neseniai išrasti pavadavimui arklių, galimos vartot tik ant didelių ukių ir tai tik lygumose. Kalvose ir kalnuose jos vartot negalimos. Negalima jomis naudotis mažuose sklypuose žemės del tankių užsisukimų. Nenaudingos arimui tarp medžių, tarp akmenų, tarp kalnų, arti triobų ir tvorų, nes su jomis negalima arti prieit ir todel reikia palikti sklypus žemės visai nekliudytus. Todel mažose ukėse ir ten kur yra kalnų ir medžių, vieton mašinų, arimui reikia vaduotis arkliais.

Mašinos kirtimui javų irgi nekiek geresnės ir praktiškesnės už arimo mašinas. Jos ant užsisukimų, patvoriuose, aplink medžius ir akmenis ar kalnus, palieka javus nenukirstus, javus išgulusius visai nekliudo, tik varpas nukapoja. Apart viso to, jos daug javų kirsdamos iškulia, beveik ketvirtą dalį grudų išberdamos ant žemės.

Mašinos javų kulimui, ukininkams pasitarnauja mažai geriau už pirmąsias. Sukapoja šiaudus, didelę dalį grudų išmeta su šiaudais, žymę dalį grudu suskaldo, grudus neva skiria nuo pelų, bet pusę pelų perleidžia į grudus. Kitos mašinos, kaip tai grabojančios, bulves kasančios, nors mažiau, bet irgi nuostolių daro. Byncus raujančios, tiesiok, pusę raujančių bynecų ištuština —suskaldo ankštis ir grudus paleidžia ant žemės. Šieną, dobilus, motiejukus ir alfalfą iš pradalgių daužančios mašinos, pusę šito dailaus ir brangaus pašaro, sutrina į druzgus. Abelnai, visos mašinos tik pagreitina ir palengvina darbą, bet nuostolius jos duoda beveik ant tiek didelius, kiek naudos jos negali atnešt. Šiądien yra sakoma, kad mašinos daugelį ukininkų pragaišino ir todel nestebėtina, kad seni ir prityrę ukininkai, bėga nuo ukių, nes darbininkų algoms pakilus iki augščiausiam laipsiui, prisisamdyt jų negalima, o pasisamdžius, ar įsitaisius mašinas, po metų, kitų, lieka tik su kampais atsisveikint. Ant kiek toli pasakojimai teisingi, ne kiekvienam galimą greitai atsakyti, bet, kad mašinos ne vsur pasirodo praktiškomis, ir, kad daro didelius nuostolius, tai tikra tiesa.

DIRVOS TRĖŠIMAS.

Pastaraisiais laikais, iš visų pusių girdisi ukininkų rugojimai ant žemės nederlingumo, rugojama, kad apvalius metus sunkiai dirbant, galė metų vos galas su galu suduriama, nes žemė, metai po metų vis menkesnius ir menkesnius vaisius išduoda. Dargi, skundžiamosi, kad žemė taip greitai ala, jog reikia ją trėšti kas metai, o to neveikiant, jokių vaisių tikėtis nebutų galima. Taip skundžiasi ukininkai iš Michigan valstijos. Iš Indiana valstijos, kur tokios žemės, kaip ir Michigane, netruksta, ukininkai skundžiasi, kad dirbamą žemę stelbia nenaudingos žolės, kurias jokiu budu negalima spėt naikint. Ukininkai iš valstijų New York, New Jersey, Connecticut, Massachusetts ir joms kaimyniškųjų, kur auginama daug tabako, skundžiasi ir ant žemės alimo, ir ant žolių bujojimo. Šitie skundai visi paeina nuo naujų ukininkų, kurie pasitraukę iš fabrikų ir kasyklų, pasiėmė ant išmokesčio ukes nuo tų, kurie del pabuvusio amžiaus, persikėlė iš ukių ir apsigyveno

(Bus daugiau)

MOKINASI PIRMOS PAGELBOS.

Phila., Pa.—6 tukstančiai Bell Telephone kompanijos darbininkų Pennsylvanijos ir New Jersey valstijose ima Amerikos Raudonojo Kryžiaus pirmos pagelbos mokslo kursus. Kad padidinti mokinių susidomėjimą, kompanijos rengia pirmos pagelbos kontestus. Kontestai bus laikomi Pitttsburge, Harrisburge, Philadelphijoj ir Newarke.

PIENAS MOKINIAMS.

St. Louis, Mo. — "Daugiaus pieno" vajus, kad sumažinti netinkamai maitinamų vaikų skaičių, tapo pradėtas Amerikos Raudonojo Kryžiaus skyriaus, sulig ištyrinėjimo vaikų gyvenimo. Prašant mokyklų viršininkams, kurie pastebėjo netinkamą maitinimą tarp mokinių, tapo įsteigtos įvairiose mokyklose kelios jiems stotys. Pienas parsidavinėja puspantinėms bonkoms ir kainuoja 4 centus už bonką, bet kur vaikai neturi pinigų užmokėti už pieną, jiems išduodama bilietas, už kurį gauna pieną dykai. Virš 1,200 bonkų išdalinta kasdien.

Worcester'io Vaikų Draugijėlės "Žiburėlio" Mokyklos ir Choro šeimyna.

"Žiburėlis" stato scenoje dramą trijų veiksmių—"GIRIŲ KARALAITĖ" perstatymas bus 8 dieną Gegužės-May, 1921, 7:30 vakare, Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott Street, Worcester, Mass. Žingeidaujanti drama, mylinti muizką, dainas ir šokius–atsilankykit'

TREMTINIŲ SUGRĮŽIMAS.

Ne paukščiai iš užmarių grįžta laimingi
Išsiilgę į savo senuosius lizdus;
Ne vandenys kriokia upelių galingi,
Sudaužę žieminės nelaisvės ledus.
Tai grįžta skubiai į gimtinę šalelę
Ištremti nelaime vaikai Lietuvos;
Jie trokšta išvyst' savo brangią žemelę,
Ir pulti į glėbį tėvynės laisvos.
Daug vargo jie matė ir daug nukentėjo
Toli nuo tėvynės, toli nuo genčių;
Ir badas ir šaltis į akis jiems žiurėjo,
Daug ašarų buvo pralietų karčių.
Plačiai išblaškyti po svetimą kraštą
Tie vargšai nerado čionai užtarties,
Nieks nešt' nepadėjo jiems sunkią jų naštą
Ir nieks neatvėrė jiems savo širdies.
Erškėčiais jiems kelią likimas nuklojo,
O laimės žvaigždelė žibėjo retai:
Išalkę, ištroškę, paiisę klajojo,—
Nudrisko jų rubai, išblyško veidai.
Bet meilė tėvynės jų dvasią gaivino,
Ji švietė ir šildė šiltais spinduliais.
Kur laimė kiekvieno, tremtiniai pažino—
Ir tėviškės savo daugiau neapleis.
Išs'ilgo jie savo pastogių šiaudinių,
Laukų, žalių pievų, duonelės juodos;
Tamsiųjų girelių, šilelių beržinių...
Užvis labiau savo gimtinės kalbos.
Deja, ne visi iš pabėgėlių skaičių
Išvengė mirties geležinių nagų, —
Sugrįžta daugybė našlių ir našlaičių,
Sugrįžta nuliudę tėvai be vaikų.
Jie grįžta, bet širdis jų apima baimė,
Prijaučia kiekvienas žinias negeras:
Ne viena iš jų namie laukia nelaimė,
Ne viens ką išeidams paliko—neras...
Juk dar nesenai tenai žemė drėbėjo,
Ten buvo kova atkakli milžinų,
Kariaujančių kraujas upeliais tekėjo,
Ir kunų gulėjo kalnai kruvinų.
Plačiai geležis ir ugnis viešpatavo,
Ir maudėsi saulė raudona rukuos;
Laukai žmonių kraujo prigėrę garavo,
Pasislėpė paukščiai ir žvėrys miškuos.
Nors aidas perkunijos karo nutilo,
Bet baisus šešėliai negaišta umai.
Dar vietos kovų kruvinų neišdilo,
Girdėt' dar užkimę armotų trenksmai.
Silpna, nelinksma Lietuva nukankinta,
Jos kruvinos žaizdos ne greit surumbės.
Daug turtų visokių brangių sunaikinta,
Ne greit ji galingu balsu prakalbės.
Išsiilgus tėvynė vaikų savo laukia,
Ji nor juos priglaust' prie krutinės karštos,
Prie darbo naudingo kiekvieną jų šaukia—
Dorybės keliais prie garbės ir šviesos.
Jos balsą išgirdę tremtinių bureliai,
Jau grįžta į savo senus lizdelius.
Suskubo visi ir jauni ir seneliai
Ir greit pamatys jie lidnus vaizdelius.
Kur triobos stovėjo—degėsiai teliko,
Nuo višnių sodelių—vieni tik kelmai;
Brandingi laukai, neaparti nupliko,
Dažnai be tvorų ir be vartų kiemai.
Ne vienas sugrįžęs į senąją vietą
Su ašaroms darbą išnaujo pradės
Ir duonos plutelę kramtydamas kietą,
Karčiau savo žemę gimtinę mylės.
Pilietis pradėdams gyvenimą naują,
Užmirš sunkią baudžiavą, ilgus vargus.
Dabar jis atrado, už ką pralietis kraujas,
Ant jo galvos šviečia tėvynės dangus.

Po daugelio metų sunkiausios vergovės,
Dabar Lietuva meta pančius šalyn
Ir savo žygius atsiminus senovės
Ji drasiai į ateitį žengia pirmyn.

Tegul Dievas saugoja ją nuo nelaimės,
Tegul jai grąžina gadynes senas;
Težiuri ji priešams į veidą be baimės
Ir tevіešpatauja ilgiausias dienas!

20 II21 m. A. B.

NENUSIMINK.

Nenusimink, tėvynės vaike,
Kad žengiant tik pirmus žingsnius,
Jau su kaimynais peštis reikia
Už savo nuosavus namus.

Nors nepritюrusia ranka
Kovok—nesigailėk plėšiko,
Kurs savo letena sunkia
Tave šventvagiškai užnyko.

Rytų ir vakarų svečiai
Užsitarnautą gavo dalį—
Šiaulių, Radviliškio tikrai
Jie ligi šiol užmiršt negali.

Kapais kovotojų jaunų
Tėvynės ribos pažymėta,
Dar verkia motinos sunų
Ir gėdulai dar nepadėta.

Štai vėl:

Pulkais plėšikų vedini
Ateina Varšavos bajorai;
Skriaudoms kaimynų kupini,
Ir vis nesotus jųjų norai.

Bet štai jau rengiasi Vytis
Sutikt arelį vainikuotą,
Ir gindams tėviškės pilis
Iškels tuoj kruviną jam puotą.

Neužsimiršk, plėšrus areli!
Narsa lietuvio neišseks.
Kad ir skaitlinga tavo galė,
O Lietuva maža šalelė,
Bet vietos jus kapams užteks.

1921. II. 16. Lazdijai. P. Mockus.
("Trimitas.")

KAS NAUDOJA PAIN-EXPELLERĮ?

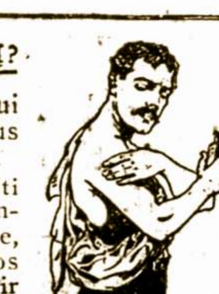

Darbininkas naudoja palengvinimui skaudamų muskulų nuo įtempto sunkaus kasdieninio darbo.

Ukininkas naudoja jį ir negalėtų apseiti be jo. Pain-Expelleris laikomas garbingoj vietoj kiekvieno ukininko namuose, kur gali atsitikti netikėtas staigus ligos užpuolimas, nelaimingas atsitikimas ir daugybė kitų nelaimių ištikti.

Dirbtuvės darbininkas naudoja Pain-Expellerį, nuo pečių skaudėjimo, skausmo šone, šalčio ir kitų mažų nesveikumų, kurie grumoja pe[illegible] mu galimybės uždirbti kasdieninę duoną.

Angliakasys naudoja Pain-Expellerį nuo reumatiškų skausmų, strėnų diegimo, neuralgijos ir kitų atsitikimų jo pavojingam užsiėmime, kad užlaikius savo sveikatą ir energiją.

Namų šeimininkė naudoja Pain-Expellerį, kuomet vaikai nupuola ir susimuša—nuo musių įkandimo ir kitų vabalų įgilimo ir ten, kur geras linimentas reikalingas.

Visi naudoja Pain-Expellerį.

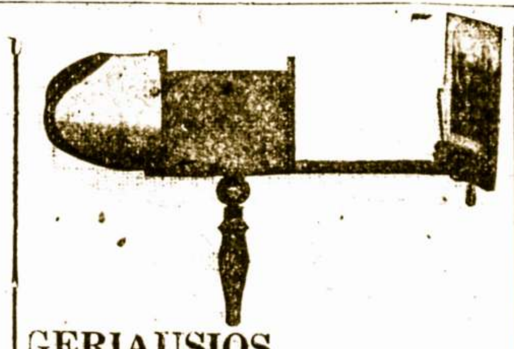

GERIAUSIOS IŠDIRBYSTĖS STEREOSKOPAI.

Jeigu nori užbovyti savo šeimyną, savo svečius, geriausias daiktas turėti Stereoskopą. Gražaus išdarbio Stereoskopą gali gauti pas mus už $1.50. Paveikslai po 50c. už rinkinį. Apie 30 įvairių dalykų ir Kristaus gyvenimas. Galima pasiųsti ant užsakymo.

M. PALTANAVICIA,
15 Millbury st. Worcester, Mass.

Skaitykite ir platinkite Tėvynės gynėjų laikraštį
"TRIMITĄ."

"Trimitas" kas savaitę lankydamas savo skaitytojus, parneš jiems įvairiausių naujienų apie politikos ir karo padėtį, pasakos apie musų karžygius—kariuomenės, šaulių — partizanų žygius fronte, apie musų priešo nedorus darbus ir klastas.

"Trimitas" duos įvairiausių pamokinimų ir patarimų, reikalingų kiekvienam Tėvynės ginėjui žinoti.

"Trimitas" dės gražių eilių ir karo dainų, apysakų, atsitikimų, ir feljetonų iš kovų lauko ir pačių kovotojų gyvenimo.

"Trimitas" eina 34 pusl. knygelėmis, papuoštas gražių viršelių, žada pradėti eiti paveiksluotas. Adresas:

"TRIMITAS,"
Kaunas, Laisvės Alėja 26,
LITHUANIA.

"Nereikia daugiau kankintis be miego per ištisas naktis su verkiančiu kudikiu," ji pareiškė, "nes aš jam duodu BAMBINO ir paguldau į lovą."

Mėšlungis, dieglys, suiręs pilvas, perpilni viduriai suteikia mažyčiui bereikalingą nesmagumą.

BAMBINO

pašalina šiuos nesmagumus. **Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiaus.** Aptiekose parsiduoda po 50c. arba norint, kad prisiųstumėm per paštą, tai reikia siųsti 60c. į

F. AD. RICHTER & CO.
3rd Avenue & 35th Street, Borough of Brooklyn, New York City.

MADAMĖ LASKEY.

Ji apsako Ateitį, Praeitį ir Dabartį—teisingai. Kalba lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Duoda geriausius patarimus visokiuose reikaluose: meilėje, verteivystėje, ginčuose ir taipgi nueina į namus ant pareikalavimo.

Taipgi praneša savo draugam, kad jos užsiėmimo vietą likos atidaryta toj pačioj, ką pirmiau buvo prieš apsirgimą.

MADAMĖ LASKEY,
87 Pleasant St. ant viršaus
Tel. Cedar 260

Naujas Knygyno Katalogas.

Pranešu gerb. skaitytojams, kad jau gatavas "Amerikos Lietuvio" knygyno naujas Katalogas. Todel, kurie norite gauti minėtą katalogą ir parsitraukti gerų knygų iš musų krautuvės, teiksitės priduoti savo adresą ir 2c. paštos lėšoms.

M. Paltanavičia,
15 Millbury St. Worcester, Mass.

Parsiduoda Stubos Furničiai.

Penki ruimai, gerai ištaisyti gyvenimui, geroje vietoje, parsiduoda pigiai, gera proga, norintiems įsikraustyti ir gyventi.

VINCAS MANKAUSKAS
2 Bibgelow St.(4tos lubos)Worcestery
(16—17)

Namai Budavojami ir Taisomi.

Jei jusų namas reikia kvarbuot, tai mes atliekam gerą darbą iš lauko ir iš vidaus, už prieinamą kainą. Kreipkitės pas

J. P. Babraitis,
5 ASHMONT AVE., ANT ŽEMO G.
(16—17)

Kuomet skauda jums galvą arba negalite matyti skaityti arba dirbti, ateikite pas mus ir mes pritaikysim jumi akinius, kurie jumi pagelbės.

POPE OPTICAL CO.
397 Main St., Worcester, Mass.
(Viršui Moulton's krautuvės)
Tel. Park 5857.

Lietuvis Budavotojas.

Lietuviai, turinti ką nors budavoti ar taisyti, iš lauko ar iš vidurio namų, kreipkitės pas mus — kuogeriausiai darbą atliekame.

ANTANAS STOČKUS,
661 Millbury St., Worcester, Mass.
(16—19)

Lietuviška Krautuvė

SKAITYKITE ATYDŽIAI, O BUS JUMS NAUDINGA.
THE BEST CO.,
48 MILLBURY ST., priešais Rialto, WORCESTER, MASS.

Pirmutinė Naujoj Anglijoj tos rušies krautuvė. Nebuvo lig šiol šioje valstijoje tokios krautuvės moteriškų drabužių. Mųs seniai išdirbta praktika davė mums progą įsteigti tokią krautuvę Worcesteryje. Musų užveizda paskutinius 3 metus buvo vedėju moterų madų didžiausioje dirbtuvėje moteriškų drabužių pagal Paryžiaus ir Amerikos modelius Bernard Sirota Co., New York. Galime duoti jumis geriausią tavorą už žemiausią prekę. Turime didelį rinkinį kotų, siutų, dresių ir kitokių aprėdalų, taipgi didelį rinkinį mergaičių drabužių.

Duosime $25.00 pinigais kas darodys, kad kitur galima gaut tokį tavorą, modelį ir darbą Worcesteryje pigiau kaip musų krautuvėje.

GYVENK 100 METŲ, O VIS TOKIO PIGUMO NEMATYSI.

Nepirk nieko, tik ateik ir apžiurėk. Nelauk kolei keriausią tavorą išparduosime. Apsimokės ir iš kitur atvažiuoti pas mus nusipirkti. Nepamirškite mus adreso: Lietuvių Krautuvė Moteriškų Drabužių po vardu:

THE BEST CO.,
48 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASSACHUSETTS.

Pasarga: Padarome moterų ir vaikų drapanas ant užsteliavimo.

Kriaučiai, Tėmykit!

Šis straipsnis paliecia dabartinį kriaučių darbą ir jų sveikatą.

New Yorko ir apielinkėje randasi suvirš šeši tukstančiai Lietuvių, kurie dirba prie kriaučystės.

Tas straipsnis tapo pagamintas speciališkai del tų Lietuvių kriaučių, kurie nori pagerinti savo hygienišką ir finansišką stovį ateityje.

Nuolatai girdėti, kad kriaučiai serga "džiova" ir kitomis ligomis. Visados girdime rugojimus nuo tų darbininkų, kurie priversti uždirbti sau duoną tokiose vietose, kuriose nei žmogui, nei gyvuliui netinka buti.

Randasi tokių dirbtuvių, kuriose laksto visokios dulkės, priplėkimas ir smarvė, kas net kartais sumaišo vidurius. O tu, žmogeli, dirbk kaip koks vergas tokioj nesanitariškoj vietoje.

Randasi daug Lietuvių Brooklyne ir kitur, kurie atvažiuodami iš Lietuvos atsivežė su savim sveikus, stiprius raumenis ir kaulus.

Pažiurėk į juos šiandien. Kokia permaina įvyko: dingo visas jó stiprumas, dingo jo gražus raudonas veidas; dingo jo sveikata, dingo jo linksmumas. Ir ant galo pats numiršta "džiova" ar kita liga, kuri jam įsiskverbė bedirbant dirbtuvėje, kur nei kiek blogiau, kaip "pragare."

Diduma kriaučių taip nusidirba per dieną, kad grįždami namo jaučiasi dideliai pavargę.

Dabar atsirado žmonės, kurie pradėjo išrast naujus įstatymus delei palengvinimo kriaučių.

Jeigu skaitytojas norėtum žinoti, kokis progresas padarytas šioj srityje, pavažiuokit į Bronx'ą, New Yorką. Tenai, ant Whitlock avenue (No. 634) rasite pastatytą, didelę, gražią, sanitarišką dirbtuvę, kuri stovi atsiskyrus nuo kitų namų ir visokių budinkų. Aplinkui augá graži žolė, ir dideli medžiai. Čionai ne toks blogas oras, kaip kad prie dirbtuvių miestuose, kur viskas sugrusta ant viens kito.

Naujausi, lengviausi įrankiai įtaisyti šioje dirbtuvėje. Viskas surengta taip čystai ir gerai, kad žmogus padirbęs per visą dieną nesijaus nusilpnėjęs ant sveikatos, ir galės grįžti namon linksmas, nepavargęs.

Šios dirbtuvės viršininkas gerai apsipažinęs su visais nesmagumais, paliečiančiais kriaučystės darbininkus.

Suvirš dvidešimts metų laiko jis dirbo ir vargo kriaučių tarpe.

Taigi jisai žino, kas yra reikalingiausia, idant palengvinus ir pagerinus kriaučių aplinkybes darbymetyje.

Apgalvokite šitą straipsnį kuorimčiausia.

Atminkite, broliai, Jusų sveikata, tai didžiausias jusų turtas.

Minėtoje dirbtuvėje yra gera proga Lietuviams įsitaisyti gerus, sveikus, pelningus darbus. Taigi gera proga norintiems išsimokyti kriaučystę ir kartu gauti gerą užmokestį.

Norėdami daugiau informacijų kaslink minėtos dirbtuvės, rašykite: Lithuanian Section, 634 Whitlock Ave., Bronx, New York.

Kur galima gauti "Amerikos Lietuvis."

Kiekvieną savaitę galite nusipirkti už 5 centus "Amerikos Lietuvį" šiose vietose:

AMSTERDAM, N, Y.
M. J. Mikenas, 235 E. Main St.
ATHOL, MASS.
A. J. Gailiunas, Lithuanian Store.
BALTIMORE, MD.
J. Chipurna, 20 S. Greene St.
Liet. T. Knygynas, 851 Hollins st.
M. J. Pilipavich, 437 So. Paca st.
A. Ramoška, 514 W. Saratoga st.
BOSTON, MASS.
I. B. Reinherz, 84 Salem st.
Jul. Rottenberg, 260 Hanover st.
Palonia Exch. Corp., 37 Cross St.
BROOKLYN, N. Y.
Dalinkevičius, 317 Withe ave.
B. Juozapavičius, 222 Berry st.
Nap. Leita, 56 Hudson ave.
J. Pasniewski, 87 Grand st.
M. Silverman, 127 Havemeyer st.
BRIDGEPORT, CONN.
H. Slavin, 24 Railroad ave.
J. S. Stanaitis, 423 S. Main st.
CAMBRIDGE, MASS.
C. Urbonas, 877 Cambridge st.
C. S. Boben, 705 Main st.
CLEVELAND, OHIO.
"Dirvos" Adm., 7907 Superior ave.
P. A. Szukys, 2343 St. Clair ave.
HARRISON, N. J.
Ch. Bujowski, 300 John St.
M. J. Džikas, 124 Schuyler ave.
HARTFORD, CONN.
E. J. Mažeika, 34 Sheldon st.
HUDSON, MASS.
M. Rimkus, 3 Loring st.
LAWRENCE, MASS.
Dom. Gavulis, 27 Haverhill St.
Z. Jankauskas, 70 Lawrence st.
J. A. Norkunas, 17 School alley.
A. F. Wmeetra, 87a Haverhill St.
J. J. Urbszo & Co., 101 Oak st.
LOWELL, MASS.
T. Baikus, 131 E. Merrimac st.
MONTELLO, MASS.
D. Kiela, 9 Arthur st.
J. Radzevičius, 135 Ames st.
Pet. Stiga, 5 Arthur st.
NASHUA, N. H.
Lithu. Bakery Co. 33 High st.
NEW HAVEN, CONN.
Chas Caron, 261 Chapel st.
NEWARK, N. J.
Vl. Lazdynas, 315 Walnut st.
P. A. Lukšys, 314 Walnut st.
PHILADELPHIA, PA.
G. Domick, 3248 Tilton st.
M. A. Ignatas, 1028 So. 2d-n st.
J. A. Pusčius, 1338 So. 2-nd st.
PITTSBURGH, PA.
Mrs. M. Dears, 46 So. 22-nd st.
P. Statkus, 453 N. 13-th st.
PROVIDENCE, R. I.
M. Silverman, 160 Chalkstone ave.
SOUTH BOSTON, MASS.
P. Navickas, 311 Fourth st.
"Sandaros'" Adm., 327 E. str.
SHENANDOAH, PA.
T. P. Kryžanauskas, 102 E. Center st.
UTICA, N. Y.
V. Buornot, 520 Whitesboro st.
WATERBURY, CONN.
Ch. K. Kazemekas, 797 Bank st.

63 metai kudikių auklėjimo.

Daugiau kaip 28,000 motinų rašė Borden Kompanijai apie puikias pasekmes maitinimo kudikių su Borden Eagle Brand Condensed pienu. Jei kudikis nebuvoja gerai ant dabartinio maisto, pamėginkit kokios pasekmės bus su Eagle Brand pienu.

Ant 3-čio puslapio šio laikraščio šiandien rasit apgarsinimą šio originališko kudikių maisto. Iškirpkit kuponą, pasiųskit Borden Kompanijai ir jųs apturėsit, dykai, pamokinimus kaip valgydini kudykį su Eagle Brand ir kartu su Kudikių Gerovės Knyga.

Pamėginkite naujo
Ruffles
Su užregistruotu vaisbaženkliu Suv. Valst. Patentu Biure.
Naujame mėlyname pakelyje.

Visos tvirtos, gemalus užmušančios ypatybės šiame vaisto idėtos, su priemaiša priimniai švelnaus kvėpalo.

Ruffles yra labai paveikiantis pleiskanu pašalintojas — begaliniai puikus plauku sutaisytojas, kuris patiks kad ir gučniausiai ypatai.

Aptiekose parsiduoda po 65c. arba atsiuskite 75c., tad atsiusime per paštą tiesiog iš labaratorijos.

Butinai reikalaukite šitokio pakelio. Žiurekite, kad butų INKARO vaisbaženklis.

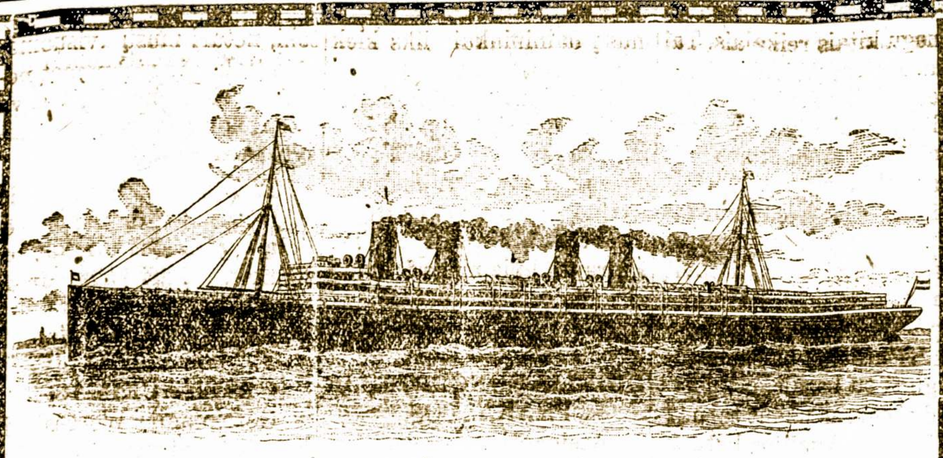

KELIAUK Į LIETUVĄ SU MUSŲ PASAŽIERIAIS BUSI MUMS DĖKINGAS!

Kviečiame visus "Amerikos Lietuvio" skaitytojus, kurie žadate keliauti Tėvynėn arba savo draugus pakalbinti, kad keliautų per musų agenturą, užtikrinam, kad kiekvienas busite užganėdintas musų rupesčiu apie jusų gerą išrengimą iš namų ir prižiurėjimą New Yorke, gerą nakvynę, aprupinimą su taksų reikalais ir palydėjimu jusų ant laivo.

Didžiausias burys iškeliaus Gegužės 7-tą, laivu Lapland.

Jeigu nori gero laivo ir geros kelionės, rengkis su šiuomi burių, o pilnai busi užganėdintas. Šimtai per mus iškeliavę parašę mumi laiškus su pilnu užsiganėdinimu. Laivas Lapland yra vienas iš didžiausių laivų, visiem pasažieriam yra ruimeliai, švarios lovos, geras valgis nešama ant stalų. Visokių žaidimų, muzika, apie septynių dienų kelionė visiškai nenusibosta. Ant šito laivo bus didesnė pusė lietuvių, nes keletas agentų rengia savo pasažierius ant jo, bus gražiai išelisti ir Berlyne pasitiks musų atstovas iš Kauno, kuris visus kelionėje prižiurės iki Kaunui.

Šifkortė per vandenį 100 dolerių, taksų 5 doleriai, nuo Antverpo į Eydkunus 7 dol. su centais. Tokiu budu kelionė pasidaro pigi ir gera.

Veztis gali ką nori.

Gali veztis sau ką-tik turi ant trukio į New Yorką; veža 150 svarų prie tikieto iš visų kraštų Amerikos, kas yra daugiau galima damokėti, mokestis neperdidelė. Ant laivo veža kufora 10 ketvirtainių pėdų, gali sverti apie 250 svarų. Muitą reikia mokėti tik Lietuvoje, bet tik už naujus daiktus, muitas labai lengvas. Vaikai nuo metų iki dešimts metų moka pusę šifkartės. Ko daugiau nori žinoti, klausk pas mus.

Vienas burelis iškeliaus Balandžio 30-tą laivu New Amsterdam į Rotterdamą. Keliaus daugelis lietuvių iš Worcesterio ir kitų miestų.

Pasportų reikia.

Nekurie musų laikraščiai pagarsino, buk pasportų nereikia, yra netiesa, pasportai kaip buvo reikalingi taip ir yra, reikia išanksto juos išsiimti ir kur reikia užvizuoti.

Geri laivai eina.

Balandžio 23, laivas Vauban
Balandžio 30, laivas Coronia
Gegužės 14, laivas Vestris
Gegužės 17, laivas Carmania
Gegužės 3, laivas Aquitania
Geg. 12, laivas Mauretania
Gegužės 24, laivas Aquitania

Ant jų galima važiuoti į Antverpą, tiesi kelionė į Eydkunus. Kaina per jureș 100 dolerių.

Laivai tiesiok į Hamburgą.

Balandžio 28, l-vas Mongolia
Gegužės 21, lv. Minnekahda
Birželio 2, laivas Manchuria

Kiti laivai.

Balandžio 21, l-vas Megantic
Balandžio 23, laivas Zeeland
Balandžio 30, laivas Finland
Balandžio 30, laivas Celtic

Iš New Yorko į Rotterdam.

Balandžio 23, laivas Ryndam
Bal. 30, l. New Amsterdam
Gegužės 7, laivas Noordam
Gegužės 14, l-vas Rotterdam

Kainos laivakorčių.

Į Antverpą..... 100 dol.
Į Rotterdamą..... 100 dol.
Į Hamburgą..... 125 dol.
Į Dancigą..... 135 dol.
Į Libavą..... 145 dol.

Prie visų kainų reikia dadėti 5 dol. karės taksų.

Iš Antverpo į Eydkunus 7 dol. su centais.

Iš Rotterdamo į Eydkunus 4 dol. 60c.

Iš Libavos į Kauną 4 doleriai

Kviečiame kiekvieną "Amerikos Lietuvio" skaitytoją ir jų draugus kreiptis pas mus ne tik su klausimu, bet su tikru reikalu, pirkti šifkartę pas mus, siųsti pinigus pas mus. Keliaudamas į Tėvynę nepalik savo draugą —"Amerikos Lietuvį," permainyk adresą ir tegul su tavim kartu keliauja į Tėvynę.

M. PALTANAVIČIA.

15 Millbury Street, Worcester, Mass.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA

1 BROADWAY NEW YORK N.Y.

Tiesi kelionė be persėdimo iš NEW YOKO per LIBAVĄ arba HAMBURG—EITKUNUS

Į LIETUVĄ

LAIVAS IŠPLAUKIA KAS 14-tą DIENĄ.
Dideli dviejų šriubų pašto laivai išplauks:
"ESTONIA" — GEG. 4——"LITUANIA"—BIRŽ. 1
"POLONIA"—GEG. 18 —— "ESTONIA"—BIRŽ. 22
Visi laivai turi puikius kambarius trečios kliasos keleiviams.
Kreipkitės prie musų agentų jusų mieste.

NAUJOS, GRAŽIOS, LIETUVIŠKOS ATVIRUTĖS!

Tik-ką gavome iš Lietuvos labai gražių atviručių apie 50 įvairių vaizdelių su gražiomis eilutėmis ir Lietuvos vėliavos spalvomis.

Kas norite gauti šių atviručių prisiųsti, tai pasiskubinkite prisiųsti užsakymą, 5 UŽ 25 CENTUS.

M. PALTANAVIČIA,

15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

Severos Gyduoles užlaiko geimynos sveikata.

Odos niežu ligas

yra tankiai nepakiančiamas. Jos apsireiškia per raudonumo, karšti, per puslinkies, prakaitavimo, o ką blogiaus, per nepaliaujamo niežiejimo, smelkimo ir degimo. Ligonis yra priverstas kasyti apimtas dalis kuno, o tas tik padara blogiaus. Nekentėkite tuos kankinimus. Pasinaudokite

Severa's ESKO

(pirmiau Severo Odos Mostis) tą apsaugoją mostį dėl odos niežu ir veikiai pasiekitė geidinga paselpą. Tukstančiais žmoniu, kuri vartoji tą mostį dėl yvairiu odos niežu, yra visai užganėdinti. Jie rada jos giarą pasekmę — tą pat ir jus atrasti. Pardavinieta visose gerose aptiekose. Prekė 50 centai.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Nuga-Tone

Sugrąžina man sveikatą ir pajiegas, saka Ponas Matusevicis

Dalzell, Ill.

"Ištariu savą neaprubežioutą padėkavojimą už jusu vaistus, Nuga-Tone, kurios duoda tvirtumą visam kunui. Jąs duoda naują gyvybę. Buvau labai nusilpnetas ir išdavau daug pinigu už visokius vaistus bet nieka ne gelbėje. Kaip tik pradiejau imti Nuga-Tone, atgavau savą sveikatą ir pajiegas. Jie numeti man lazdą ir davi energiję ir tvirtumą. Galiu dabar atlikti trys sykius daugiaus darba negut pirmiaus ir ne jaučiu pavargimo ir par tai galiu pasakyti, jog Nuga-Tone yra geriausis vaistas ir geriausis atgaivitois sveikatos. Lenkiu savą galvą preš tuos, kurie sutaisa tuos vaistus ir kožnam patariu Nuga-Tone."

PETRAS MATUSEVICIS.

Nuga-Tone priduoda didesni veikiumą ir tvirtumą visiems gyvybės pajiegoms, yra stebuklingas vaistas dėl silpnu, nervuotu, sunaikintu vyru ir moteriu. Duoda naują gyvybę jaknoms ir žarnoms, atgaivin inkštus, išmeta nuodingas atmatas, prašalin gazus ir išputimus, nepriimną kvapą ir išvala liežuvio apvilkimus. Duoda puiku apetitą, gierą gruomulavimą, nuolatinius nervus ir tvirtą, pastiprinanti miegą.

Kožna bonkuti Nuga-Tone talpin pilną vieną mėnesi gydymą, o prekė yra $1.00. Gaukite bonkuti šiandien pas sava aptiekoriaus, imkite per 20 dienų ir jeigu ne busite visai užganedinti, aptiekorius sugrąžis jums jusu pinigus. Jeigu negalite gauti pas aptiekoriaus, siuskite mums $1.00 o gausite pilną mėnesi kvarantuotą gydymą, apmokietą paštu. NATIONAL LABORATORY, 537 So. Dearborn St., Chicago, Ill.

KVIEČIAME VISUS Į TALKĄ!

Lietuvių Namų Budavotojų Bendrovė.

Tai yra vienintėlė lietuvių bendrovė, kuri susideda iš patyrusių amatninkų ir rupinasi sistematišku namų budavojimu Lietuvoje. Svarbiausiu siekiu tai yra tas, kad sutraukus į daiktą visus lietuvius amatninkus, sukeliant reikalingą sumą pinigų ir nieko nelaukiant pradėti darbą Lietuvoje.

Taigi brangus lietuvi, jeigu manai, kad yra reikalinga pasidaryti sau šviesesnę ateitį, kad sugrįžus į savo tėvynę, nereikėtų vergauti kitiems taip, kaip per amžius lietuviai buvo kitų vergais. Todel nelaukime pakol svetimtaučiai paims į savo rankas Lietuvos pramonę, tuomet mes vėl liksime jų vergais.

Viršminėta bendrovė tą darbą jau pradėjo ir jau turime labai gražią pradžią taip, kad ateinančią vasarą jau manome pradėti darbuotis Lietuvoje.

Kadangi darbas yra didelis, reikalinga daug amatninkų ir kapitalo. Todel kviečiame visus lietuvius prisidėti prie šio naudingo darbo, pasiperkant po kelias akcijas, už kurias pelnas jau matosi labai geras. Kam laikyti pinigus už mažą nuošimtį, kad įvesdinus juos į šią bendrovę turėsite didelį pelną ir dar galėsite turėti sau užtikrintus darbus bendrovės įstaigoje bei dirbtuvėje.

Akcijos tik po $25.00 ir $3.surplus. Užsisakydami, kreipkitės į

Lithuanian Home Builders Co., Inc.,

409 Broadway, Room 12, So. Boston, Mass.

(16—17)

AMERICAN LINE

IŠ NEW YORKO Į HAMBURGĄ GERIAUSIAS KELIAS RUSAMS IR LIETUVIAMS:

Didžiausi moderniški "Twin Screw" Garlaiviai:

MINNEKAHDA—(naujas) tiktai 3-čia klasa—GEGUŽĖS 21
MANCHURIA—išplauks ..... BIRŽELIO 2-trą
MONGOLIA—išplauks ..... BIRŽELIO 16-tą

Trečia klasa iš New Yorko į Libavą $132.00
Trečia klasa iš New Yorko į Eidkunus $130.00

Tarnai duos valgį trečios klasos pasažieriams dideliam "dining room'e." Uždaryti kambariai bus rezervuoti del moterų ir vaikų. Kreipkitės į kompanijos ofisą, 9 Broadway, New York arba pas vietinį agentą.

VIETOS ŽINIOS

TARPTAUTINIS SUSIRINKIMAS.

Balandžio mėn. 20-tą d., 8:00 val. vakare, Y.M.C.A. name, įvyko keleto tautų atstovų susirinkimas, kuriame dalyvavo ir lietuviai.

Susirinkimą atidarė pirmininkas d-ras Godard, paaiškindamas tikslą susirinkimo. Jis pareiškė, kad Y. M.C.A. amerikanizacijos komitetui tarpininkaujant butų galima sujungti visų arba didžiumos tautų žmonės, gyvenančius Worcesteryje, kurie galėtų turėti galimybę supažindinti amerikonus su savo tautinėms tradicijoms bei savo menu, parengiant tam tikrus vakarėlius.

Po to d-ras Godard, pakvietė Clark universiteto profesorių d-rą Blake referuoti tame klausime.

D-ras Blake savo kalboje pareiškė, kad jis yra gerokai apsipažinęs su įvairių tautų menu bei tradicijoms. Jis sako: "Vienok aš labai mylėčiau dar nors kartą matyti bei girdėti įvairių tautų įvairius tradicijinius perstatymus, kaip tai: koncertus, muzikos meną, bei jų tautinius šokius, etc., nes labai svarbu mums visiems susipažinti su tautinėms tradicijoms vieni kitų.

Norint tą įvykinti, mes galime tai atsiekti, jeigu tik mes stengsimės ir kooperatyviai susijungę veiksime."

Profesorius d-ras Blake toliau sako: "Yra čia Amerikoj daug mažesnių tautelių, kurios buvo mumis mažai žinomos, šiandien-gi tos tautelės jau ekzistuoja Europoje, todel mes norime arčiau susipažinti su tų šalių gyvenančiais žmonėmis šioje šalyje ir kada mes vieni kitus geriau pažinsime, tada rasis tarpe musų stiprus draugiškumas."

Profesoriui Blake užbaigus kalbėti, pradėta svarstymas kaslink sutvėrimo tarptautinės sąjungos. Po trumpų diskusijų likos sutverta tarptautinė sąjunga ir išrinkta valdyba ir ekzakutyvis komitetas.

Buvo manyta parengti didelį koncertą ant Mechanic's Hall, bet pasirodžius kliutim prisirengimo bei laiko vėlumo, tapo atidėta ankstyvam rudens laikui.

Mano supratimu, lietuviai privalytų pasinaudoti prisidėdami prie šios tarptautinės sąjungos ir ten dalyvaudami galėtų pakelti savo tautinę reputaciją. Lietuvius atstovavo šie asmenys: J. Dirvelis, P. A. Dėdynas, V. M. Čekanauskas. Tame susirinkime dalyvavo 10-ties tautų atstovai.

Kiek teko patirti tame susirinkime bei iš pasikalbėjimų su tais žymiais amerikonais, pasirodo, kad jie labai užinteresuoti lietuviais. Vienas iš jų pareiškė, jog jis pilnai tikisi, kad švedai ir lietuviai užims pirmą vietą parengimuose tautinių perstatymų.

Ten buvęs.

KAUNO DEMONSTRACIJA JUDAMUOSE PAVEIKSLUOSE.

Pereitą savaitę pasitaikė matyti perstatymą lietuvių demonstracijos, atsibuvusios Kaune, judamuose paveiksluose New Park teatre. Rodos butų tai paprastas dalykas, bet tai ne visiems. Daugumas iš lietuvių jautėsi smagiai, kuomet matė savo brolius, kaip civilinius, taip ir kariuomenę, maršuojančius miesto gatvėmis apvaikščiojant Lietuvos nepriklausomybės šventę.

Pasigirdo plojimas rankų teatre. Be abejonės ne vienas lietuvis nepraleido ne pagerbęs to vaizdo, nes jis jautėsi, kad ten kartu su kitais savo broliais esąs.

Buvo girdėti, kaip žmonės kuždėjosi tarpe savęs. Svetimtaučiai ne mažiau už lietuvius buvo užinteresuoti ir gyrė lietuvius.

Kuomet parodė kupranugarį, paimtą į nelaisvę iš lenkų fronto, tai ir amerikiečiai suplojo rankomis.

Gražų įspudį darė pasirodymas prezid. Stulginsko, kuris teikė dovanas atsižymėjusiems kareiviams lenkų fronte. Patsai Stulginskas išrodo labai gražaus sudėjimo, taipgi jo štabas labai gražiai išrodė, ypatingai vienas karininkas begalo didelis, gražiai išaugęs, darė gražų įspudį; visa kariuomenė buvo gerai aprėdyta.

Taipgi buvo rodoma grįžtantys karo pabėgėliai iš Rusijos; tie žmonės atrodė labai suvargę.

"Movie's Fan."

GRAŽUS TEATRAS "VALKATA."

"Aušrelės" lošėjai tvirtina, kad nors ir sunkiai dirbo prisirengdami prie to didelio veikalo "Valkata," bet visgi jau užbaigė ir su nekantrumu laukia ketvergo vakaro, **Balandžio 28 dienos,** kur Lietuvių Svetainė, 29 Endicott st., nori Worcesterio visuomenei parodyti—sulošti gerą ir įspudingą veikalą geriau negu iki šiolei. Kadangi tai bus paskutinis teatras šį sezoną, tai aušrelie čiai tikrai visus Worcesterio teatrų mylėtojus matyti šį vakarą, kad atsisveikinti iki ateinančiam rudenio sezonui.

Reporteris.

DVIEJŲ CHORŲ KONCERTAS.

19 d. baalndžio vakare, Lietuvių svetainėje, įvyko dviejų vietos lietuvių chorų —"Aido" ir "Aušrelės" — koncertas, kurį parengė Worcesterio lietuvių susivienijusios draugijos. Šis koncertas buvo rengiamas Lietuvių Svetainės naudai.

Reikia čia pastebėti, jog apie šį koncertą užinteresuoti vietos žmonės kalbėjo, kaipo apie dviejų vietos lietuvių chorų rungtynių koncertą ir kaipo į tokį ėjo. Tad ir aš pabriežšiu apie jį, kaipo tokį, ir pasidalinsiu su skaitytojais savo įgytais įspudžiais ir mintimis.

Visupirma scenoje pasirodė "Aido" choras, kuris padainavo keturias daineles, L. R., Gudavičiaus, Šimkaus ir Valentino kurinius. "Aido" choras yra gana didelis ir gerai galėtų mums padainuoti, jei visi jo nariai daugiau rupintusi muzikos menu, negu kitais reikalais. Tai viena. Antra; "Aido" choro moteriškieji balsai (sopranai ir altai) šiame koncerte pusėtinai silpnai dainavo ir padarė gana stambių klaidų. Tačiaus "Aido" choras turi kuo pasigirti, butent savo basais. Retai kur lietuvių choruose tokių basų yra, kaip "Aido" chore. Todel patartinà kitiems balsams susilyginti su basais, o tuomet "Aido" choras užims tarp visos Naujos Anglijos lietuvių chorų gana žymią vietą.

"Aušrelės" choras, kuris sudainavo šį kartą Č. Sosnausko, M. Petrausko ir S. Šimkaus kurinius, nors narių skaičiumi kiek ir mažesnis už "Aido" chorą, bet užtai geriau susidainavęs ir todel geriau sudainavo. Taipjau gerai dainavo "Aušrelės" vyrų ir merginų chorai ir vyrų oktetas. Tačiaus reikia pastebėti, kad ir "Aušrelės" chorui nepavyko visus numerius tinkamai išpildyti, nes giedant Lietuvos imną sopranai pradėjo visa oktava aukščiau, negu reikia ir privertė basus visai nutilti, o "Aušrelės" basai ir taip nėra labai stipryus ir galingi. Aušreliečiai basai turėtų pasistengti arba gauti daugiau narių-basų arba patys savo jiegas daugiau išlavinti.

Abudu choru šiame koncerte dirigavo Jonas Dirvelis.

Be chorų dalyvavo dar ir solistų: Miss J. Sullivan padainavo keletą dainelių anglų kalboje ir V. Visockis pagriežė ant čelo "Berceuse."

Antgalo, noroms nenoroms, reikia paminėti dar ir apie svetainės vyrų kvartetą, kuris demonstravo — kaip nereikia dainuoti ir jam tas taip gerai pavyko, kad geriau, rodos, nė negalima norėti. Jei dar geriau butų atlikęs, tai nežinia kas su publika galėjo atsitikti, nes ir taip "pro juokus ašaros blizgėjo."

Rašė Kas Girdėjo.

JONO BUTĖNO KONCERTAS.

24 d. balandžio vakare, A. O. H. svetainėje, buvo parengtas Jono Butėna išleistuvių koncertas, kurio programos išpildyme dalyvavo pats J. Butėnas (basso), K. Kriaučiunas (tenoras — jo mokinys), M. Butėnienė (mezzo sopranas), Ferd. Butėnas (Butėnų sunus — 3½ metų amžiaus) ir "Aido" choras. Dainuota buvo kuriniai šių kompozitorių: Petrausko, Velsho, Pociaus, Kelpšos, Moniuško, Mozarto, Guonodo ir dar kitų.

Kalbant apie patį Butėną, kaipo dainininką, reikia pasakyti, kad jo balsas jau gerai yra pralavintas, gražus ir stiprus, todel jo galima klausyti su tikru pasigerėjimu ir pasitenkinimu. Kriaučiunas turi ytin gerą medžiagą, bet ją reikia dar lavinti ir lavinti atsidėjus. Tą pat galima pasakyti ir apie Butėnienę.

"Aido" choras, vedamas J. Dirvelio, sudainavo keturias daineles ir neblogai sudainavo.

Žmonių į Butėno išleistuvių koncertą atsilankė gana skaitlingas burys, todel reikia manyti, kad jaunam musų dainininkui liks kiek ir pelno.

Pagaliaus norėčiau patarti Butėnui, kad jis, nieko nelaukdamas, mestų iš savo repertuaro tą "Šv. Jokubą," kuriuo gali pasigerėti ne bent tik tas,, kuris nieko nesupranta apie meną ir neturi jokio estetinio skonio.

—s.

DIDELIS KONCERTAS IR PRAKALBOS.

Ateinantį nedėldienį, 1 d. gegužio, 7:30 val. vakare, Lietuvių svetainėje, 29 Endicott st., įvyks S.L.A. 57 kp. rengiamas koncertas ir prakalbos. Kalbės teisių studentė Z. Puišiutė. Koncerto programą išpildys P. Skrickis, p-lės Montviliutė ir Mitrikaitė ir "Aušrelės" vyrų oktetas. Bus da ir kitokių pamarginimų. Todel pasinaudokite proga ir atsilankykite visi ant šio puikaus parengimo. Įžanga visiems dykai.

N.

SUSIRINKIMAI.

Pėtnyčios vakare, 29 d. balandžio, 83 Green st., įvyks "Aušrelės" mėnesinis susirinkimas. Visus narius kviečiame atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui.

Valdyba.

1 d. gegužės, 1-mą val. po pietų, Lietuvių svetainėje įvyks S.L.A. 57 kp. susirinkimas. Visi nariai butinai stengkitės pributi į šį susirinkimą, nes yra daug svarbių reikalų.

S.L.A. 57 kp. Valdyba.

Lietuvos Sūnų Draugystės susirinkimas atsibus 2 d. gegužės vakare, Lietuvių svetainėje. Visi nariai atsilankykite.

Pirm. **P. A. Dėdynas.**

IŠ BUVUSIŲ DISKUSIJŲ.

Pereitą nedėldienį po pietų, Lietuvių svetainėje, įvyko vietos L.D.L.D. kuopos parengtos viešos diskusijos, tėmoje "Ar reikia remti dabartinę Lietuvos valdžią?" Žmonių prisirinko pilna svetainė, kas liudija, jog musų žmonės tuo klausimu domėjosi.

Atidarius diskusijas ir išsirinkus diskusijų vedimui pirmininką ir jo pagelbininką, apie 3-čią valandą prasidėjo pačios diskusijos. Pradėta taip vėlai delto, kad kaikurie musų žmonės nebuvo prisitaikę prie naujojo laiko, — nebuvo pavarę savo laikrodžių viena valanda pirmyn ir vėlai pradėjo rinktis.

Kalbant apie diskusijas, reikia pažymėti tai, kad iš tos pusės, kuri stovėjo už valdžios nerėmimą, nebuvo patiekta rimtų argumentų, kuriais remianties butų galima nors abejoti, ar reikia remti Lietuvos valdžią, ar ne. Tie žmonės, kurie sudarė opoziciją, per visą Lietuvos kurimosi laiką, Lietuvos kovų metu, buvo opozicijoje ir dabar dar tebėra. Taiig išeina, kad jie nerėmė buvusios Lietuvos, valdžios, neremia dabartinės Lietuvos valdžios ir didelis klausimas, ar jie rems busiančiąją Lietuvos valdžią. Neremdami Lietuvos valdžios, žinoma, jie neremia ir Lietuvos nepriklausomybės. Tad ir nestebėtina, kad jie, kaipo toki, neturi musų visuomenėje įtakos ir niekuomet neturės, jei jie nepakeis savo taktikos ir nebandys atitaisyti savo klaidų.

Diskusijų vedėjui reikia atiduoti kreditą už sugebėjimą palaikyti tinkamos tvarkos, kuri kelis kartus bandė iškrypti iš vėžių.

"A. L." Rep.

ATSIŠAUKIMAS.

Gerbiamoji Worcesterio lietuviška visuomenė! Jųs daugelis kenčiat nuo kornų ir kitokių kojų skaudėjimų, nuo prastų čeverykų. Mes užtaikom vyrams, moterims ir vaikams čeverykus, didžiausiam pasirinkime ir geriausių išdirbysčių. Ypatingai laikom plačių del lietuviškų kojų. Iš musų pirktais čeverykais gali eit nors ir šimtą mylių, o nepavargsi. Kas turi kornus, tiem išbyrės. Iki eisi kur kitur pirkt čeverykų, užeik pas mumis, o persitikrinsi. Mes per daugelį metų darėm biznį su lietuviais, todel esam gerai patyrę, kokių kurpalių lietuviams reikia. Lauksime atsilankant. Liekam su geriausiais linkėjimais,

Broliai Repeckai,
27 Millbury Street,
Worcester, Mass.

Parsiduoda pigiai. Parduodam pigiai veik naujus geros rakandus (furnitures). Turim parduoti greitai, todel parduosim pigiai. Parduosim visus vienam arba dalimis. Kas pirmasis, tas laimės.

JOHN BENETT,
40 Ellsworth st., 3-čios lubos
Worcestery.

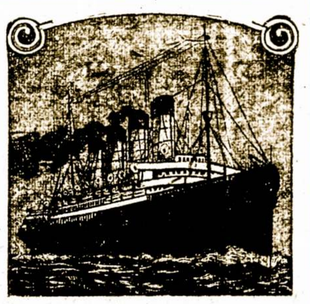

RUPINAMĖS LAIVĄ LAPLAND PARTRAUKTI Į BOSTONĄ.

"Amerikos Lietuvio" Agentura ir Baltic States Finance Corp. iš Bostono rupinasi palengvinti musų pasažieriams, partraukiant laivą Lapland iš New Yorko į Bostoną gegužės 7 d. Kas tik turite pasportus gatavus, kreipkitės pas mus tuojaus, kelionę turėsite kuonogeriausią.

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury Street,
Worcester, Mass.

Nepaprasta Proga Vyrams!

Silpni ir nerviški vyrai yra paliuosuoti nuo tų ligų, kuomet vartoja Novo. Šita yra stebėtina gyduolė, kuri išgydė tukstančius. Jeigu jųs kenčiate nuo nerviškumo, esate silpni, turite inkstų ligą, arba bile kokią ligą jusų organų; jeigu jųs negalite koncentruoti savo mintis, arba butų normaliu žmogumi, tai Novo jums pagelbės. Šita gyduolė padarys jųs stipryus ir energiškus į trumpą laiką.

Patvirtinti jums, kad Novo išpildęs visą tą, ką sako, mes jums pasiųsime 15 dienų bandymą, vertės $2.00, kuomet jus prisiųsite savo vardą ir adresą ir 50 centų pašto ženklais del pašto lėšų. Tėmikit, kad mes nesiulom jumis kokį tik "sample," bet pilną 15 dienų gydymą, kuris daugelį sykių yra gana sveikais padaręs. Šita proga nėra ant visados, taip jau rašykite tuojaus ir gyduolė bus jums greitu laiku prisiųsta.

NOVO COMPANY,
Dept. 39—BOX 33, Brooklyn, N. Y.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo trijų brolių, Rimkų. Turiu labai svarbų reikalą ir noriu su jais susirašyti. Paeina, iš Lietuvos, iš Telšių apskr., Sablauskų kaimo, Pavundenių parap. Prieš karą gyveno, Hartshorene, Okla., Box 7. U.S.A., dabar nežinau kur. Meldžiu, kad jie patys arba kas apie juo ką žino atsišaukti į sekantį adresą, busiu labai dėkinga.

Marijona Šukienė, Sublauskų kaimas, Luokis paštas, Telšių apskirtis, Lithuania.

Pajieškau savo brolio Zigmanto ir dėdės Jurgio Laimučių, abudu iš Trakų apskr., Žiežmarių valsč., Kietaviškių parap., Mijangonių kaimas. Seniau gyveno apie Boston, Mass. Labai norėčiau su jais susirašyti Meldžiu atsišaukti:

Alek. Laimaitis,
18 Wadsworth st., Rochester, N. Y.

Pajieškau savo pusbrolio, Matužio Zandario, paeina iš Serevų kaimo, Josvainių valsč., Kedainių apskr. Malonėkite atsišaukti ant šito adreso:

W. Zirlis,
215 Franklin st., New Britain, Conn.

Farmos Parsiduoda.

84 akerių farma, puiki žemė, sodnas, 550 obelių dideli namai ir banė, 2 mailės nuo miesto. Kaina $4,300, $2,000 įmokėt.

19 akerių farma, gera žemė, prie strytkario, namas 8 ruimų, su brangiausiu įtaisymu: šiluma, maudyklė, karštas vanduo, kieto medžio grindis, didelė banė, namas, vertas $8,000; parsiduoda su galvijais už $6,000.

124 akerių farma, puikesnės negalima rasti, sodnas iš 1,200 vaisingų medžių, prie upės ir ežero, su galvijais ir viskuo kaina $14,000.

70 akerių žemės su ežeru, šaly City farmos, kur lietuvių vieta del pikniku, 40 akerių vandenio. Čia yra proga del draugijų. Parduosiu ant gerų išlygų.

JONAS BUROKAS,
25 Millbury St., Worcester, Mass.

Parsiduoda Pianas.

Parsiduoda puikus pianas suviršum trijų šimtų dolerių vertės ir beveik naujas. Parsiduos pigiai, nes važiuoju į Lietuvą. Norinti pirkti, kreipkitės apie 7-tą valandą vakare, adresu:

95 PERRY AVENUE,
Antros lubos.

Parsiduoda geri Stubos Furničiai.

3 ruimai ir kuknė gerai įrengta mažai familijai. Kas norėtų pigiai nusipirkti tesikreipia pas—

VINCAS TRUNCA,
11—5-th ave. (2-tros lubos)
Worcester, Mass.
(17—18)

NAUJI FURNIČIAI parsiduoda pigiai, kam reikalinga del 4 kambarių ir kuknės, teiksitės tuojaus atsišaukti šiuomi adresu:

A. STADALNIKAS,
253 Millbury St., ant 3-čių lubų,
Worcester, Mass.

PARSIDUODA RAKANDAI—furnišiai, pigiai, 6 kambarių, visi geri daiktai, atsialnkykite tuojaus. Taipgi turim gerą farmą 111 akerių pardavimui. Meldžiam atsišaukti:

JOK. TAMULEVIČIUS,
36 Colton St., 1-mos lubos,
Worcester, Mass.

PARSIDUODA geri 3 kambarių rakandai. Galima pamatyti bile-kada. Atiduosiu pigiai.

P. MARCINKUS,
11 Lawrence St., Worcester, Mass.
(2-tros lubos)

PARSIDUODA naujas baisikelis, už pusę kainos. Nė syki nevažinėtas. Kreipkitės į sekantį adresą:

FRANAS KASPUTIS,
25 Vernon St., Pirmos lubos.
(17—18)

TURIME IŠSIKRAUSTYTI ŠITĄ MĖNESĮ.

Viskas musų krautuvėje turi buti išparduota iki **1-mos GEGUŽĖS, 1921m.** Mus visas sandėlis pilnas **DRAPANŲ** del vyrų, moterų, vaikų ir parsiduos labai žemomis kainomis. Kreipkitės pas—

STAYMAN'S,
7 Vernon Square.
Atdara vakarais.

ANTANAS J. MILLER,
Lietuvis Advokatas.
406 Slater Bldg. Worcester, Mass.

Suite 71. Tel. Park 7636
DR. RUTH F. BERNOT,
Dentistė.
Central Exchange Bldg.
311 Main St., Worcester Mass.

Tel. Park 7761.
Dr. F. Matulaitis,
17 Millbury St. Worcestery
Ofiso valandos:
1 to 3 P.M. 7 to 8 P.M
Nedėliomis nuo 1—3 P.M.

Dantis ištraukiam be jokio skausmo.
Darbas gvarantuotas, Ekspertas auksavime.
Beveik visi Lietuviai ateina pas mane.
Dr. Frederick Brown.
34 FRONT STREET,
(Šale Plaza Teatro) Skersai nuo City Hall, Worcester, Mass.

DR. J. JONIKAITIS,
175 Green St., Worcesteryj
Office Hours:
9 to 11 A.M. 1 to 3 P.M
7 to 9 P.M.
Telephone Cedar 2404.

PATAISOM DANTIS BE SKAUSMO
Darbas gvarantuotas.
Dr. A. Spencer Bennett,
229 FRONT STREET.
skersai nuo Front gatvės rinkos. Arti Union stoties ir Harding gatvės, Worcester, Mass. Dr. Bennett, Inc.

DR. TESSMER,
Dentistas.
Saugus dantų taisytojas už prieinamą kainą.
306 Main St. Worcesteryj.
Ofiso valandos:
nuo 9 iki 6, o ketvergais iki 8 vakare. Nedėlioms nuo 10 iki 12 val.

PRANAS LEVERIS.
Dailydė-staliorius.
Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taipgi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, maloněkit kreiptis pas mane, po numeriu—
15 MILLBURY ST.,
Telefonas 8177.
Worcester, Mass.

WORCESTERIO
Penkių Centų
BANKĄ.
316 MAIN STREET
TURTAS — $20,000,000
Įdėjimai eina ant interesto pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.
Bankos valandos:
Kasdieną nuo 9 ryte iki 3 po pietų.
Subatomis nuo 9 ryte iki 1 val. po pietų.
Subatos vakarais vien tik del pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 vakare.

IŠRADĖJAI.
Prisiųskite man modelį arba piešinį savo išradimo išegzaminavimui. Įsigykite mano išradimų knygutę vardu: "Patarimai Išradėjams," kurią DOVANAI gausit.
Marcin Labiner
Patentų Advokatas (A. C.)
15 PARK ROW, NEW YORK

PARSIDUODA KARČEMA, lietuviais apgyventoj vietoj, parsiduoda visai pjigiai, nes turiu didelę priežastį. Kas nori karčemos biznio, labai gera proga.
PROGRESS CAFFE,
49 Warwick St., Newark, N. J.
(17—18)